

Til NBUs årsmøteutsendinger

Oslo, 17.juni.2019

Innkalling til det 74. årsmøtet i Norges Bygdeungdomslag

I henhold til vedtekter for Norges Bygdeungdomslag, § 1.6, bokstav A, blir du med dette innkalt til ordinært årsmøte i NBU 2019.

TID: Mandag 15. juli klokka 09:00 - 18:00
Tirsdag 16. juli klokka 09:00 - 18:00
STED: Hofhallen i Holmestrand kommune, Vestfold

Årsmøtet er sammensatt av:

1. En valgt representant fra hvert lokallag
2. Representanter valgt av årsmøtet i fylkeslagene
3. Representantskapet
4. To valgte representanter fra Norges Bygdekvinnevalg
5. Fire valgte representanter fra Norges Bondelag

Sammen med denne innkallingen følger sakliste og sakspapirer for årsmøtet. Sakspapirene finner du også [her](#). Det blir kopiert opp og delt ut sakspapirer til alle deltagerne på årsmøtet. Årsmøteutsendingene plikter å ha gjort seg kjent med sakspapirene før møtet starter.

Viktig informasjon om årsmøtemiddagen

Alle delegater er invitert til årsmøtemiddag klokka 19.00, avreise med buss fra årsmøtehallen kl. 18.30 mandag 15. juli på Jarlsberg konferansesenter i Tønsberg. Vedlagt finner dere invitasjon til middagen. Norsk Landbrukssamvirke betaler for gildet. Vi håper at de som har bunad stiller i den.

Deltageravgiften for årsmøtet er 450,- for delegater og 700,- for observatører, dette dekker frokost, lunsj og årsmøtemiddag, samt overnatting på leirplassen på landsstevneområdet for årsmøtedagene. NBU sender faktura på dette til lokal- og fylkeslag i etterkant av årsmøtet.

Vel møtt til årets viktigste møte!

Med vennlig hilsen

Trine Onsøyen
-ordfører-

Marte Gjestvang Olimb
-generalsekretær-

NYTTIG INFO FOR DEG SOM SKAL PÅ ÅRSMØTET

Hva er årsmøtet?

Årsmøtet i Norges Bygdeungdomslag (NBU) er organisasjonens høyeste organ. Det er årsmøtet som gjennom sine vedtak og debatter avgjør hvilken vei organisasjonen skal gå og hvordan den skal drives. Et godt årsmøte er derfor et aktivt møte med gode, konstruktive forslag og innlegg som er saksorientert og egnet til å føre organisasjonen framover. Vi håper flest mulig tar steget opp på talerstolen – den er ikke farlig!

Hvem kan delta?

For å kunne delta på årsmøtet og få stemmerett, må en være berettiget til å delta. Du må være valgt av et lokallag eller fylkeslag som kan stille med representant i årsmøtet. Alle lokallag med 10 eller flere medlemmer som leverte årsmeldingsskjema for 2018 har en representant i årsmøtet. Alle fylkeslag har minst tre representanter i tillegg til fylkesleder. For påbegynte 500 medlemmer, får fylkene ytterligere en delegat.

Hva betyr det å være årsmøteutsending?

Alle som møter i NBUs årsmøte er valgt til å representere en gruppe, enten et lokallag eller et fylkeslag. Som delegat er du med på å gjøre vedtak som avgjør hvordan organisasjonen skal utvikle seg. Når årsmøtet er over, er det viktig at du preger arbeidet i ditt styre i en retning som fremmer organisasjonens mål.

Gjennomføring av årsmøtet

Årsmøtet ledes av ordførerkollegiet. Innleggene skal rettes til møteledelsen og årsmøtet, ikke til enkeltrepresentanter. Det gjøres ved å starte sitt innlegg eller replikk med: «Ordfører, årsmøte..

Dersom du ønsker å foreslå endringer årsmøtet skal vedta, er det viktig at årsmøtet får vite det så tidlig som mulig. Alle endringsforslag skal leveres skriftlig til ordførerbordet.

Hold saklige innlegg, innlegget skal rettes mot sakens innhold og ikke mot enkeltpersoner. Personangrep tolereres ikke, og vil bli påtalt fra ordfører.

Innlegg, replikk, svarreplikk, til dagsorden

Alle delegatene vil få utdelt hvert sitt delegatnummer som skal brukes når du ønsker ordet til saken. Se sak 5. Forretningsorden på s. 6. for mer informasjon. Dette vil også bli gjennomgått ved møtestart av ordførerkollegiet.

Generaldebatt

Etter leders tale, årsmelding og regnskap starter generaldebatten. Dette er arenaen for å kommentere styrets arbeid, gi ros og ris, dele tanker med resten av organisasjonen for hvordan vi kan jobbe for å nå vårt formål og gi viktige ideer og signal for planlegging av neste arbeidsår.

Uttaler og resolusjoner

Når årsmøtet skal diskutere uttaler og resolusjoner er det hovedbudskapet innholdet som bør diskuteres. En uttale er en tekst om et politisk tema som ofte blir sendt ut til relevante medier i etterkant av årsmøte, mens en resolusjon er et internt dokument som fastslår organisasjonens standpunkt om ulike politiske tema.

Etter årsmøtet kommer Landsstevnet!

Landsstevnet åpner dørene tirsdag etter årsmøtet, og sommerens vakreste eventyr starter med åpning av stevnet kl. 21.00 og konsert med Staysman & Lazz og Kickslip. Hvert miljøtorg har anledning til å ta med seg 15 leirbyggere (merk at dette er pr. miljøtorg og ikke fylke, dvs. at hvert av fylkene i f.eks. Midt-Norge får ta med seg 5 hver) inn på området på søndag, i tillegg til en ansvarlig vakt som har ansvar for å holde ro og orden frem til stevnet åpner, og som svarer til Hovedkomiteen og vaktleder. **Fylkesleder melder inn leirbyggerne fra fylket til [dette airtableskjemaet](#) innen mandag 1. juli.** Kun årsmøtedeltagere og leirbyggere kommer inn i leiren før stevneportene åpnes offisielt. For disse åpnes leiren søndag 14. juli kl. 17. Øvrige stevnedeltakere har adgang til leiren fra tirsdag kl. 12:00.

Les mer om landsstevne her: <http://www.nbu.no/landsstevnet/>

Er det noen spørsmål er det bare å ta kontakt med Håkon på organisasjon@nbu.no eller Marte på general@nbu.no.

Vel møtt til årsmøte i NBU, og påfølgende Landsstevne!

Saksliste for Norges Bygdeungdomslags 74. årsmøte

- Sak 1. Åpning
- Sak 2. Navneoppprop
- Sak 3. Godkjenning av årsmøtefullmakter
- Sak 4. Godkjenning av innkalling og saksliste
- Sak 5. Forretningsorden
- Sak 6. Valg av protokollunderskrivere
- Sak 7. Leders tale
- Sak 8. Årsmelding 2018-2019
- Sak 9. Regnskap for 2018
- Sak 10. Rammebudsjett for 2020
- Sak 11. NBU sin arbeidsplan 2019-2020
- Sak 12. NBU sitt planverk
- Sak 13. Generaldebatt
- Sak 14. Vedtektsendringer
- Sak 15. Uttaler og resolusjoner
  - 15.1 Fra sentralstyret: Uttale - En nullvisjon for matsvinn
  - 15.2 Fra sentralstyret: Uttale - Få ungdommen til valgurnene
  - 15.3 Fra sentralstyret: Resolusjon - Norge trenger flere lærlinger
  - 15.4 Fra Østfold Bygdeungdomslag: Uttale - Ungdommen ønsker norsk landbruk – også i fremtiden
  - 15.5 Fra Vestfold Bygdeungdomslag: Uttale – Hvorfor er levende bygder viktig?
- Sak 16. Valg
- Sak 17. Honorar og godtgjøring for sentralt tillitsvalgte i NBU
- Sak 18. Innkomne saker
  - 18.1 Fra sentralstyret: Politisk plattform for NBU
  - 18.2 Fra sentralstyret: Regionreformen - Fremtidig organisering av NBU

18.3 Fra sentralstyret: NBU 3.0

18.4 Fra sentralstyret: Aksjonsuka 2019

18.5 Fra Akershus Bygdeungdomslag: Tittelforsvarer for tevling med lag

Sak 19. Orienteringssaker (*mundlige*)

19.1 Landbruket NXT

19.2 Unge bønders psykiske helse

19.3 NBU redder verden litt

19.4 Stem. Bestem!

19.5 Medlemstall

19.6 Høstarrangementet 2019

19.7 Landsstevnet 2020

19.8 Tur for de over 23

19.9 Tevlingsprisen

19.10 NBU-klubba

19.11 Verveprisen

19.12 Aktivitetsprisen

19.13 Malawi

Samledokumentet inneholder ikke følgende vedlegg:

VEDLEGG Sak 8 Årsmelding 2018-2019

VEDLEGG Sak 14 Forslag til vedtektsendringer meningsendringer

VEDLEGG Sak 14 Forslag til vedtektsendringer redaksjonelle endringer

Sak 5. Forretningsorden for NBU sitt 74. årsmøte, 2019

1. Åpent møte

1.1 Møtet holdes åpent, med mulighet for å lukke møtet dersom årsmøtet finner det hensiktsmessig.

2. Forslag og forslagsfrist

2.1 Alle forslag til vedtak skal leveres skriftlig til ordfører.

2.2 Ordfører setter strek for muligheten til å komme med forslag til vedtak.

3. Taletid og replikker

3.1 Innlegg i debattene må ikke overskride tre minutter.

3.2 Til hvert innlegg kan det maksimalt bli gitt to replikker og én svarreplikk, hvor hver replikk har en taletid på maksimalt ett minutt.

3.3 For å få ordet i en debatt rekkes delegatskiltet i været med en finger foran skiltet. Ved replikk rekkes delegatskiltet i været med to fingrer foran skiltet.

3.4 For å få innlegg til dagsorden holdes en hånd vannrett over delegatskiltet, eventuelt over den andre hånden som skal være loddrett og dermed skape en T-form.

3.5 Ordfører setter strek for muligheten til å tegne seg.

4. Avstemming

4.1 All avstemming skjer ved aktiv votering.

4.2 Elektronisk stemmeavgivning tilsvarer skriftlig valg hvis stemmeavgivning holdes anonymt.

4.3 Avstemming skjer ved at delegatene rekkes delegatskiltet i været eller ved elektronisk stemmeavgivning.

4.4 Opptelling skjer dersom det er tvil om utfallet eller dersom en delegat krever det.

5. Personvalg

5.1 Frist for å melde kandidater til valg i sak 16. settes til klokken 12:00 på dag 2 av årsmøtet. Kandidatur meldes skriftlig til ordførerkollegiet.

6. Unntak fra forretningsorden

6.1 Ordfører kan gjøre unntak eller endringer i dagsorden og forretningsorden dersom ordførerkollegiet finner det hensiktsmessig.

Forslag til vedtak: Årsmøtet vedtar forretningsorden for NBU sitt 74. årsmøte.

Sak 9. Regnskap for 2018

Bakgrunn for saken

Årsmøtet skal godkjenne regnskapet for Norges Bygdeungdomslag for 2018. Resultatregnskapet med noter og revisors beretning ser du i årsmeldingen. NBU hadde et overskudd på kr 401 781 i 2018.

Forklaring av resultatet

Årsmøtet i 2017 vedtok et budsjett med et underskudd på kr 90 778. Her er noen av grunnene til overskuddet:

Inntekter

- Bedre resultat fra Landsstevnet og Høstarrangementet enn budsjettet. Arrangementene ble vellykkede og NBU sin del av overskuddet ble på totalt kr 341 366.
- Høyere sponsorinntekt enn budsjettet grunnet god jobbing mot sponsorene, og indeksregulering av eksisterende avtaler.
- Andre driftsinntekter, her ligger blant annet momskompensasjon som gikk nesten kr 140 000 over budsjett, diverse støtte fra samarbeidspartnere og deltakeravgift til vårkurs og andre mindre sentrale arrangement.
- Inntekter fra motorsag VM som vi arrangerte i 2018, men som ikke var med i det årsmøtevedtatte budsjettet. Går omtrent i null mot kostnadsposten.

Kostnader

- Lønnskostnadene var lavere enn budsjettet, grunnet noen måneder med lavere stillingsprosent på kontoret, nyansettelser og noe lavere utbetaling av overtid.
- Kontor- og administrasjonskostnader er en del høyere, grunnet kjøp av nytt medlemsregister, oppdatert nettside og høyere husleie enn budsjettet.
- Trykking og porto er lavere grunnet medlemsnedgang.
- Andre honorar er økt grunnet ny grafisk profil både på Bygdeungdommen og organisasjonen i sin helhet, samt konsulenttimer for kobling mellom nettside og nytt medlemsregister.
- Tilbakeføring til lokal- og fylkeslag er noe høyere grunnet godtgjørelse for å holde workshop om NBU 3.0 i 2018.

Vedlegg til saken

Se resultatregnskap med avvik mot budsjett på neste side. Se også side 9 og utover i årsmeldingen, som er vedlegg til saken, for regnskap og noter.

Sentralstyrets forslag til vedtak: Årsmøtet godkjenner regnskapet for 2018.

Norges Bygdeungdomslag

Resultatregnskap 2018 m/avvik mot budsjett

	Regnskap 2018	Budsjett 2018	Avvik
Driftsinntekter			
Sponsorinntekt	2 355 263	2 350 000	5 263
Tilskudd	4 051 904	4 540 000	-488 096
Salgsinntekt	0	10 000	-10 000
Andre driftsinntekter	2 203 651	1 135 000	1 068 651
Inntekter landsstevne	4 686 503	3 000 000	1 686 503
Inntekter høstarrangement	454 142	790 000	-335 858
Inntekter WLC 2018	3 531 469	0	3 531 469
Kontingenter	1 757 130	1 850 000	-92 870
SUM DRIFTSINNTEKT	19 040 061	13 675 000	5 365 061
Driftskostnader			
Lønnskostnad	3 230 494	3 858 778	-628 284
Reise, diett og møtekostnader	1 207 188	1 166 000	41 188
Kontor- og administrasjonskostnader	1 341 410	748 000	593 410
Trykking og porto	478 917	545 000	-66 083
Andre honorar	771 486	584 000	187 486
Tilbakeføring til lokal og fylkeslag	3 114 786	3 065 000	49 786
Markedsføring og profilering	245 508	218 000	27 508
Kostnader landsstevne	4 418 400	2 900 000	1 518 400
Kostnader høstarrangement	378 406	760 000	-381 594
Kostnader WLC 2018	3 533 942	0	3 533 942
SUM DRIFTSKOSTNADER	18 720 536	13 844 778	4 875 758
DRIFTSRESULTAT	319 525	-169 778	489 303
Finansinntekter og finanskostnader			
Renteinntekt	82 256	80 000	2 256
Rentekostnad	0	1 000	-1 000
Netto finansposter	82 256	79 000	3 256
ÅRSRESULTAT	401 781	-90 778	492 559

Sak 10. Rammebudsjett for 2020

Bakgrunn for saken

Årsmøtet skal vedta rammebudsjett for Norges Bygdeungdomslag 2020. Dette er årsmøtets mulighet til å påvirke retningen for organisasjonens økonomi. Sentralstyret tar utgangspunkt i rammebudsjettet når de vedtar sitt detaljbudsjett for 2020.

Økonomiske prioriteringer:

- Budsjettet for 2020 ligger forholdsvis tett opp til budsjettet for 2019 på inntektsiden. På kostnadssiden er det budsjettet med fortsettelse av utvikling av digitale løsninger.
- På inntektsiden så budsjetterer vi med kontingentinntekt (1) som forutsetter et medlemstall på 7 000.
- Lønn (8): Vi budsjetterer med utgangspunkt i at vi skal være fem fulltidsansatte på kontoret hele året.
- Honorar (9): Det er lagt inn rom for å vedta valgkomiteens forslag til endring i honorarsatser.
- Trykking og porto (11): Det blir 3 utgaver av Bygdeungdommen også i 2020. Ellers trykker vi mesteparten av materiellet selv, eller bruker billigste leverandør.
- Andre honorar (12): Dette er regnskapsførere, grafiker og annen innleid bistand.
- Det er ikke budsjettet med noen prosjekter, som ofte gjør at administrasjonskostnader og markedsføringskostnadene går en del ned. Grunnen til dette er at vi ikke ønsker å overdrive tallene i budsjettet og at sentralstyret skal ha rom til å søke relevante midler etter ønskede prosjekt.
- Det er budsjettet med hovedkomiteen for Landsstevne 2020 sitt planlagte overskudd og for Høstarrangementet 2020 er det tatt utgangspunkt i tidligere regnskapstall.
- Renteinntekt (18): I 2019 er det gjort endringer i forvaltning av NBUs egenkapital som vi tror vil føre til økte renteinntekter i 2020, derfor er denne potten økt.
- Resultatet (20): Det budsjetterte resultatet går kr 277 853 i minus. Vi har god likviditet og høy egenkapital etter nok et godt regnskapsår på så underskuddet kan dekkes av denne.

Behandling i årsmøtet

Dersom årsmøtet ønsker å gjøre om på prioriteringene av midlene i budsjettet bør det balanseres med tilsvarende reduksjon i utgiftene. De pottene det er vanskelig å endre på uten å måtte si opp eksisterende avtaler eller ansatte er nr.: 8, 9 og 12, samt de faste utgiftene i punkt 10. Organisasjonen må ha en god plan for hvordan driftsinntektene skal økes dersom disse ønskes endret. Budsjettforslaget finner du på neste side.

Sentralstyrets forslag til vedtak: Årsmøtet vedtar det fremlagte forslaget til rammebudsjett for 2020.

Sak 10. Rammebudsjett 2020

	Budsjett 2020		Budsjett 2019		Budsjett 2018		Regnskap 2018	
1	kr	1 890 000	kr	1 875 000	kr	1 850 000	kr	1 757 130
2	kr	10 000	kr	10 000	kr	10 000	kr	-
3	kr	2 488 084	kr	2 405 755	kr	2 350 000	kr	2 355 263
4	kr	3 840 000	kr	4 363 086	kr	4 540 000	kr	4 051 904
5	kr	2 017 000	kr	1 217 000	kr	1 135 000	kr	2 203 651
6	kr	4 268 813	kr	3 020 000	kr	3 000 000	kr	4 686 503
7	kr	454 142	kr	790 000	kr	790 000	kr	454 142
							kr	3 531 469
	kr	14 968 039	kr	13 680 841	kr	13 675 000	kr	19 040 061
8	kr	-4 107 559	kr	-3 918 252	kr	-3 858 778	kr	-3 230 494
9	kr	-1 083 000	kr	-1 073 000	kr	-1 166 000	kr	-1 207 188
10	kr	-1 092 000	kr	-1 032 000	kr	-748 000	kr	-1 341 410
11	kr	-555 000	kr	-490 000	kr	-545 000	kr	-478 917
12	kr	-631 000	kr	-631 000	kr	-584 000	kr	-771 486
13	kr	-3 104 196	kr	-3 020 596	kr	-3 065 000	kr	-3 114 786
14	kr	-305 500	kr	-220 500	kr	-218 000	kr	-245 508
15	kr	-4 118 231	kr	-2 900 000	kr	-2 900 000	kr	-4 418 400
16	kr	-378 406	kr	-760 000	kr	-760 000	kr	-378 406
							kr	-3 533 942
	kr	-15 374 892	kr	-14 045 348	kr	-13 844 778	kr	-18 720 536
17	kr	-406 853	kr	-364 507	kr	-169 778	kr	319 525
18	kr	130 000	kr	80 000	kr	80 000	kr	82 256
19	kr	-1 000	kr	-1 000	kr	-1 000	kr	-
20	kr	-277 853	kr	-285 507	kr	-90 778	kr	401 781

Sak 11. NBU sin arbeidsplan 2019-2020

Bakgrunn for saka

NBU sin arbeidsplan skal innehalde mål for det komande året for organisasjonen, og skal kvart år bli revidert og bli vedteke på NBU sitt årsmøte. Etter vedtak i årsmøtet er arbeidsplanen gjeldande for arbeidsåret 2019-2020.

Saksgang

Arbeidsplanen vart radikalt endra for arbeidsåret 2018/2019 med omsyn til struktur og innhald. Målet med revideringa var å tydeleggjere måla for organisasjonen med tilhøyrande tiltak, samt forenkle og avkorte arbeidsplanen. Organisasjonsutvalet og styret ynskjer å behalde denne strukturen, og det er difor berre gjort mindre endringar dette året. Arbeidsplanen skal likevel vera ein eittårig plan med handfaste mål for organisasjonen, og det er ynskjeleg med litt ulike målsetjingar frå år til år. Etter handsaming i styret vart arbeidsplanen sendt ut på høyring i alle fylkeslag, og den vert med dette fremma for årsmøtet.

Forslag til vedtak: Årsmøtet vedtek NBU sin arbeidsplan 2019-2020.

ARBEIDSPLAN 2019 – 2020

AKTIVITET

Tevling

Mål

- NBU skal opprettholde tevling som en særegen aktivitet, med både nye og tradisjonsrike tevlinger. Tevling skal eksistere både som konkurranse, aktivitet og møteplass.

Tiltak

Sentralledd

- Sentralledet skal revidere tevlingsregler etter behov og sørge for at reviderte tevlingsregler ligger tilgjengelig for organisasjonen
- Sentralledet skal sørge for at alle tevlingsregler har et uniformt og oversiktlig oppsett
- Sentralledet skal sørge for å gjennomføre samarbeidsprosjekt med sentrale partnere
- Sentralledet skal jobbe for jevnere kjønnsbalanse i de ulike tevlingene
- Sentralledet skal jobbe for rekruttering av nye tevlere

Fylkeslag

- Alle fylkeslag skal arrangere fylkesuttak i minimum tre tevlinger som står på mesterskapsplanen
- Alle fylkeslag skal sørge for at medlemmene har tilbud om tevlingskurs
- Alle fylkeslag skal jobbe for rekruttering av nye tevlere

Lokallag

- Alle lokallag bør avholde tevlingsarrangement og/eller tevlingskurs
- Alle lokallag bør delta på tevlinger på sentrale arrangement og på fylkesarrangement
- Alle lokallag skal jobbe for rekruttering av nye tevlere

Alle ledd

- Alle ledd skal jobbe for å ufarliggjøre tevling, og spre informasjon og kunnskap om ulike tevlinger

Kultur

Mål

- NBU vil legge til rette for at bred kulturaktivitet som skaper sosiale møteplasser, skal være en del av aktivitetstilbudet i NBU
- NBU skal jobbe for å opprettholde den gode bygdefesten, og dens gode rykte

Tiltak

Sentralledd

- Sentralledet skal igangsette og gjennomføre nasjonale kulturprosjekter for medlemmene
- Sentralledet skal engasjere seg i nasjonale aktivitets- og kulturprosjekter initiert av andre aktører
- Sentralledet skal jobbe for å øke deltakelsen på kulturtevlinger
- Sentralledet skal ha revy som hovedsatsningsområde det kommende året

Lokal- og fylkeslag

- Alle fylkeslag skal ha bankett etter sitt årsmøte
- Alle lokal- og fylkeslag skal sørge for bred kulturaktivitet for eksempel gjennom å arrangere friluftaktiviteter, tilby medlemmene grunnleggende og viderekommende opplæring i swing, og arrangere kulturmønstring og/eller annen sceneaktivitet
- Alle lokal- og fylkeslag skal jobbe for å øke deltakelsen på kulturtevlinger

Alle ledd

- Alle banketter i NBU skal ha dresskode og taler, og NBUs Hylningsmarsj skal synges
- Alle ledd skal sørge for trygge arrangement i organisasjonen, ved å skape trygge rammer og sørge for tilstrekkelig vakthold

NBUs Landsstevne og NBUs Høstarrangement

Mål

- Landsstevnet og Høstarrangementet skal være festivaler for å feire NBU, hvor alle landets bygdeungdommer møtes til kultur, aktivitet, tevling og fest. Arrangementene skal være nasjonale møteplasser og skille seg klart fra andre festivaler ved å være en unik kombinasjon av kultur- og tevlingsarrangement, med innslag av andre aktiviteter og politikk.

Tiltak

Alle ledd

- Sentralledet skal spesielt prioritere å utvikle Høstarrangementet
- Alle ledd skal jobbe for at minimum 25 % (per 31.12) av medlemsmassen deltar på Landsstevnet
- Alle ledd skal jobbe for at minimum 5 % (per 31.12) av medlemsmassen deltar på Høstarrangementet
- Alle ledd skal sørge for god mediedekning av arrangementene

POLITISK ENGASJEMENT

Mål

- NBU skal være en aktiv meningsytrer og en naturlig referanse når det gjelder ungdoms- og distriktpolitiske saker
- NBU skal være en kompetanseorganisasjon for spørsmål som dreier seg om ungdoms- og distriktpolitikk
- NBU skal være en arena for politisk skoloring, der ungdom kan lære om demokrati og politisk påvirkning

Tiltak

Sentralledd

- Sentralledet skal være en aktiv meningsytrer, og legge til rette for politisk engasjement i lokal- og fylkeslag
- Sentralledet skal gjennomføre minimum et politisk prosjekt
- Sentralledet skal jobbe for at NBU engasjerer seg i et bredt spekter av politiske saker

Lokal- og fylkeslag

- Alle lokal- og fylkeslag skal skrive og sende ut uttaler/leserinlegg om relevante politiske saker i sitt distrikt/nærrområde
- Alle lokal- og fylkeslag bør arrangere/delta på aksjoner og debatter
- Alle lokal- og fylkeslag skal gjennomføre Aksjonsuka 2019
- Alle lokal- og fylkeslag skal engasjere seg i politiske prosjekt initiert av sentralledet

ORGANISASJONSSKOLE

Mål

- NBU skal aktivt arbeide for å øke kompetansen til alle våre tillitsvalgte ved å avholde og videreutvikle organisasjonskurs
- Tillitsverv i NBU skal gi konkurransefortrinn innen felt som arrangementsteknikk, organisasjon og generell ledelse
- Alle ledd skal jobbe for å ha en oversiktlig økonomi som respektive styrer (sentralt, i fylket og lokalt) har god kjennskap til

Tiltak

Sentralledd

- Sentralledet skal oppdatere og utvikle gode verktøy for drift av lokal- og fylkeslag
- Sentralledet skal gjennomføre vårkurs
- Sentralledet skal sørge for en god organisasjonsskole ved å arrangere/legge til rette for kurs som for eksempel kursholderkurs, valgkomitékurs, kurs i verving og/eller kurs i økonomistyring
- Sentralledet skal jobbe for å utvikle og bruke digitale kurs
- Sentralledet skal legge til rette for gode løsninger for samarbeid mellom fylkeslag etter regionreformen

Fylkeslag

- Alle fylkeslag skal gjennomføre høstkurs
- Alle fylkeslag skal delta på kursholderkurs for å sikre kvaliteten på høstkurset
- Alle fylkeslag skal strebe etter å sende alle sine tillitsvalgte på vårkurs

Lokallag

- Alle lokallag skal strebe etter å sende alle sine tillitsvalgte på høstkurs

ORGANISASJONSUTVIKLING

Mål:

- NBU skal være en aktiv meningsytrer og et reelt aktivitetstilbud på bygda, og alle mål og tiltak i arbeidsplanen skal bidra til at NBU øker i omfang
- NBU skal jobbe for at utskiftningen i medlemsmassen er under 25 %
- NBU skal ved utgangen av 2019 ha 7925 medlemmer, som bygger på måltall fra fylkene
- NBU skal ved utgangen av 2020 ha 2,5 % økning i medlemstall fra forrige år
- NBU skal jobbe for å ha 105 aktive lokallag
- NBU skal jobbe for å ha 12 aktive fylkeslag

Tiltak

Sentralledd

- Sentralledet skal legge til rette for medlemsvekst i eksisterende lokal- og fylkeslag, samt satse i nye områder
- Sentralledet skal legge til rette for verving i lokallag- og fylkeslag
- Sentralledet skal spesielt jobbe for å beholde medlemmer lenger

Lokal- og fylkeslag

- Lokal- og fylkeslag skal gjennomføre Vårsprell 2019

Alle ledd

- Alle ledd skal følge vervestrategien og sørge for bred og jevn aktivitet
- Alle ledd bør jobbe for å oppnå et godt samarbeid med andre organisasjoner (hovedsamarbeidspartnere og andre aktuelle organisasjoner)

Sak 12. NBU sitt planverk

Bakgrunn for saka

NBU sitt planverk er eit av dei overordna styringsdokumenta for NBU, og skal bli revidert kvart tredje år, ergo i 2020. Styret ynskjer likevel å fremme endringar dette året, med bakgrunn i visjon og verdiar som vart vedteke under årsmøtet i 2018, og politisk plattform som vart utarbeida våren 2019.

Saksgang

Foreslegne endringar i planverket er som fylgjer; visjon og verdiar er sett inn, ideologisk plattform er fjerna - «hva er NBU» har vorte ein del av strategien og «hva mener NBU» vert erstatta av politisk plattform. Langtidsstrategi har også blitt til «berre» strategi. Då føremålet var omsyn til visjon og verdiar samt politisk plattform, er det ikkje gjort andre endringar/ei fullstendig revidering av planverket. Etter handsaming i styret vart planverket sendt ut på høyring til fylkeslaga, og vert med dette fremma for årsmøtet.

Forslag til vedtak: Årsmøtet vedtek NBU sitt planverk.

NBUs PLANVERK

1. NBUs formålsparagraf

Det overordnede styringsdokumentet for Norges Bygdeungdomslag.

2. NBUs visjon

Vårt formål kort oppsummert.

3. NBUs verdier

NBU sine fire grunnverdier.

4. NBUs strategi

Femårsplan med satsingspunkter og mål for organisasjonen. Skal behandles hvert tredje år, men med et fem års perspektiv, fra og med 2017.

5. NBUs Arbeidsplan

Ettårig plan med konkrete mål for organisasjonen. Skal behandles hvert år.

FORMÅLSPARAGRAF

Norges Bygdeungdomslag (NBU) har til formål å samle all ungdom som er interessert i bygdesamfunnet i den hensikt å ivareta og fremme bygdenes og ungdommens interesser. NBU vil i sitt arbeid sikre og utvikle bygdenes næringsgrunnlag og bosetting. NBU bygger sitt arbeid på kristen grunn og vil aktivt motarbeide nød og urett. NBU arbeider for kulturell opplysning og utvikling.

NBUs VISJON

Best på levende bygder

NBU's VERDIER

Engasjement

Norges Bygdeungdomslag både samler og skaper engasjerte ungdommer, som samles i lokallag for å jobbe sammen for at det skal bli enklere og morsommere å bo i Distrikts-Norge. Organisasjonen sitt formål både krever og gir engasjement; Vi skal samle all ungdom som er interessert i bygdesamfunnet, og vil skal fremme ungdommens og bygdenes interesser. Engasjement som verdi viser til at vi satser, brenner for noe, bryr oss og tar ansvar.

Felleskap

Det sosiale aspektet ved organisasjonen er veldig viktig for veldig mange. Bygdeungdomslaget skal være en arena for positivt samvær mellom ungdommer. Formålet til Norges Bygdeungdomslag er (blant annet) å samle all bygdeungdom, og det står seg fint sammen med verdien fellesskap. Fellesskap tar opp i seg at vi er opptatt av samhold, samtidig som vi er åpne og inkluderende. Alle skal kunne finne sin plass i Bygdeungdomslaget.

Kreativitet

Kreativitet tar opp i seg at organisasjonen og medlemmene er grepa, nytenkende, idérike og driftige. Ordet peker på en evne til å skape, og det trengs for å bidra til levende bygder. Kreativitet viser også til at vi skal være løsningsorienterte i måten vi jobber på. Både i aktivitet og politikk skal vi være kreative, og vi skal finne nye måter å jobbe på og nye aktiviteter å tilby medlemmene.

Tradisjon

Norges Bygdeungdomslag er en tradisjonsrik organisasjon. Vi er opptatt av å ta vare på og skape nye gode tradisjoner, både i egen organisasjon og ellers. De historiske røttene våre er planta i landbruk- og bygdenæringer, og dette bærer aktivitetene våre preg av.

STRATEGI 2017-2022

HVA ER NORGES BYGDEUNGDOMSLAG?

Norges Bygdeungdomslag (NBU) er en partipolitisk uavhengig ungdomsorganisasjon som arbeider for levende bygder og for å gi våre medlemmer alle muligheter. I NBU skjer dette gjennom aktiviteter, kompetanseutvikling og politisk påvirkning.

NBU arbeider for at bygda skal være inkluderende for alle mennesker, hvor alle blir respektert som fullverdige individer. NBU tror på et samfunn der vi tar vare på hverandre, viser omsorg og solidaritet, og hvor alle tar ansvar for egen og andres trivsel. NBU tar sterk avstand fra narkotika.

Gjennom aktivitet skaper NBU møteplasser på bygda ved lokale og nasjonale arrangementer. NBUs Landsstevne og Høstarrangement er de største møteplassene for medlemmer av NBU. Medlemmene i NBU får mulighet til å ta ansvar og være med på å skape aktivitet, både som organisator og deltaker.

NBU skal være en naturlig samarbeidspartner for alle organisasjoner som arbeider for bygdenes og ungdommens interesser. Norges Bondelag og Norges Bygdekvinne lag er spesielt viktige samarbeidspartnere.

NBU er en kreativ organisasjon som selv tar initiativ, viser seg, og engasjerer seg for norske bygder. Vi er, og skal først og fremst være, en aktivitetsorganisasjon som handler fremfor å snakke.

Organisasjonen består av sentral-, fylkes- og lokalledd. Sentralledet består av sentralstyret og sekretariatet. Fylkesledet består av fylkestyret som fungerer som et bindeledd mellom lokalledd og sentralledet. Lokalleddet består av lokallag som skaper aktivitet på bygda.

NBU har 7464 medlemmer fordelt på 12 aktive fylkeslag, med 102 lokallag per 31.12.16.

NBU deler sitt arbeid inn i tre hovedområder; aktivitet, mening og organisasjonsskole.

HOVEDMÅL

NBU skal være en aktivitetsorganisasjon som har jevn og bred aktivitet lokalt, og er et reelt aktivitetstilbud for ungdom på bygda. Aktiviteten som lokallagene skaper er avgjørende for NBUs eksistens.

NBU skal være en aktiv meningsytrer i saker som gjelder ungdom og distrikt. Det å uttrykke våre meninger er en del av organisasjonens strategi for å bli mer synlig.

NBU skal ha en god organisasjonsskole med god opplæring i alle ledd. Tillitsverv i NBU skal gi ungdom et fortrinn når det gjelder erfaring innenfor felt som organisasjon, ledelse og arrangementsteknikk. NBU skal bidra til personlig utvikling for sine medlemmer.

NBU skal være en organisasjon i vekst, vi skal jobbe for å øke medlemstallet og antall lokallag. Vi vil minimere utskiftningen i medlemsmassen, øke antall deltakere på våre arrangementer og jobbe for en jevnere aldersspredning blant medlemmene.

STRATEGI

Aktivitet

- Vi skal opprettholde tevling som en særegen aktivitet, med både nye og tradisjonsrike tevlinger. Tevling skal eksistere både som konkurranse, aktivitet og møteplass.
- Vi skal jobbe for å opprettholde den gode bygdefesten, og dens gode rykte.
- Vi vil legge til rette for at dans, sceneaktivitet og friluftsliv er en del av aktivitetstilbudet til NBU.
- Vi skal arrangere et landsstevne som klart skiller seg fra andre festivaler.
- Vi skal arrangere et høstarrangement som beholder særpreget som et kultur- og tevlingsarrangement.

Mening

- Vi skal være en aktiv meningsytrer og en naturlig referanse når det gjelder ungdoms- og distriktpolitiske saker.
- Vi skal være en kompetanseorganisasjon for spørsmål som dreier seg om ungdoms- og distriktpolitikk.
- Vi skal være en arena for politisk skolering, der ungdom kan lære om demokrati og påvirkning.
- Vi skal være gode på kommunikasjon og mediehåndtering.

Organisasjonsskole

- Vi skal ha en god organisasjonsskole ved å arrangere kurs for våre tillitsvalgte.
- Vi skal aktivt arbeide med å øke kompetansen til våre tillitsvalgte på alle nivåer ved å øke kvaliteten og videreutvikle våre organisasjonskurs.
- Vi skal ha en god organisasjonsopplæring gjennom oppfølging og drift av lokallag og fylkeslag.
- Vi skal kontinuerlig jobbe for å ha god økonomistyring i alle ledd.

Organisasjonsutvikling

- Vi skal jobbe for å opprettholde gode og langsiktige relasjoner til våre samarbeidspartnere for å styrke vår posisjon og økonomi.
- Vi skal ha en jevn aldersspredning i medlemsmassen mellom 16 og 30 år.
- Vi skal i stor grad bruke målstyring som verktøy for å øke medlemstallet og oppnå større utbredelse.
- Konkrete mål:
  - NBU skal i 2022 ha 10 000 medlemmer
  - NBU skal i 2022 ha 12 fylkeslag
  - NBU skal i 2022 ha 115 lokallag
  - Utskiftningen i medlemsmassen skal være under 25 %

Sak 14. Vedtektsendringer

Bakgrunn for saken

Etter vedtektenes § 1.6 F) punkt 7 skal årsmøtet behandle vedtektsendringer fremmet i tråd med § 1.11. I vedleggene til saken finner du fremlagte vedtektsendringer. For å vedta en vedtektsendring kreves to tredjedels flertall i årsmøtet.

Det har kommet inn endringsforslag fra Oppland BU og Buskerud BU. Sentralstyret har gjort en vurdering av vedtektene, og fremmer flere egne endringsforslag. Begrunnelser og innstilling i de ulike forslagene ligger i vedleggene.

Det er ikke mulig å komme med nye endringsforslag under årsmøtet.

Vedlegg

Forslag til meningsendringer og redaksjonelle endringer ligger i hvert sitt pdf-dokument.

1 **Sak 15.1 Uttale: En nullvisjon for matsvinn!**

2 Alle har et ansvar. Ikke kun et ansvar for oss selv og livene våre, men også for kloden. En
3 måte å ta ansvar på er å spise opp den maten som i dag blir kasta.

4 Matsvinnet som oppstår i alle ledd fra jord til bord kommer på 72 kilo per hode – medregnet
5 andel svinn frem til det havner i handlekurven vår. Hver og en av oss alene er ansvarlig for 42
6 kilo av de 72 kiloene i året, eller hver fjerde handlepose. Det tilsvarer mellom 20 000 og 30
7 000 kroner. Det er ingen overdrivelse å si at dette er sløsing med penger, tid, jobb og kanskje
8 det viktigste - naturressursene våre.

9 Sett opp mot gjennomsnittlig inntekt i Norge er vi av landene i verden med billigst mat.
10 Mange har også blitt distansert fra landbruket og matproduksjonen. Folk tenker ikke lenger
11 over at poteter vokser under jorda, at torsken har bart og at kjøttdeig en gang har vært et
12 levende dyr. Man er heller ikke bevisst på opprinnelseslandet til råvarene en kjøper i
13 dagligvarehandelen. Det er vanskelig å verdsette noe vi ikke vet hvor mye krefter det koster
14 å produsere. Disse kreftene er nemlig ikke gjenspeilet i prisen vi betaler for maten i butikken.
15 Tvert imot. Som konsekvens er det få som nøler med å kaste fullt spiselig mat.

16 Norges Bygdeungdomslag mener at folk må ta seg sammen. Vi må sammen ta vare på det vi
17 har, og verdsette det. Vi mener at det er umoralsk å kaste mat. Husholdninger er de verste
18 matkastere, hvorav barnefamilier med to jobber, god råd og dårlig tid troner på toppen.
19 Ifølge Matvett.no skyldes det store matsvinnet i husholdninger nemlig at folk har for lite
20 kunnskap om holdbarhetsmerking og om hvordan ulike typer mat oppbevares best mulig.
21 Handlelister og én handletur i uken kan være en god metode. Restemiddager og rester som
22 kan bli til lunsj dagen etter er andre tips. Det viktigste tipset er kanskje «se, lukt og smak».
23 Det er nå engang slik at mye av maten vi kaster er fullt brukbar. For husk dette: «Best før»
24 betyr ikke nødvendigvis «dårlig etter».

25 Vi innser at vi alle har en stor jobb å gjøre, slik at også våre barn og barnebarn kan leve et
26 godt liv. Norges Bygdeungdomslag krever en nullvisjon formatsvinn! Slik kan vi redde verden
27 litt.

28
29 **Forslag til vedtak: Uttalen vedtas og sendes ut til relevante medier. Sentralstyret får fullmakt**
30 **til å gjøre redaksjonelle endringer.**

1 **Sak 15.2 Uttale: Få ungdommen til valgurnene!**

2 Når vi i september annet hvert år går til valgurnene, er vi med å forme fremtiden vår.
3 Stemmeretten har gitt oss et sterkt demokrati få kan tangere oss på. Et samfunn der hver
4 eneste stemme teller, der alle blir hørt. Ifølge FNs levekårsindeks i 2018 er Norge verdens
5 beste land å bo i. En av godene vi har i demokratiet Norge er medbestemmelsesrett. Ved å
6 stemme under valget er vi med på å bestemme hvem som skal sitte på Stortinget og styre
7 landet for oss.

8 Hver eneste stemme teller, uansett alder, kjønn eller bosted. Slik har det ikke alltid vært. Vi
9 må og kan ikke ta dette for gitt. Ifølge institutt for samfunnsforskning er de under 30 år
10 nesten like dårlige på å bruke stemmeretten sin som de over 85 år. Det er en begredelig
11 statistikk, da unge voksne faktisk representerer fremtiden. De over 85 har gjerne naturlige
12 forklaringer på hvorfor de ikke stemmer, som for eksempel helsetilstanden. Hvilke
13 unnskyldninger har ungdommen? Statistikken forteller at førstegangsvelgere utgjør en større
14 prosentandel av unge som stemmer, enn de som er i tjueårene. En rapport fra LNU peker på
15 flere mulige årsaker og trekker frem at 20-årene er en omveltende livsfase for mange. Den
16 unge voksne flytter gjerne hjemmefra, begynner å studere og prioriterer ikke å bruke
17 stemmeretten sin. Rapporten spør om det å stemme rett og slett er et overskuddsprosjekt.

18 Typiske svar fra stemmeberettigede ungdom som ikke stemmer er at de har for lite
19 informasjon om hvordan de stemmer, og at etter de har flyttet hjemmefra ikke har foreldre
20 som tar initiativ til å ta dem med til stemmelokalet. I tillegg er det for få unge kandidater på
21 listene som fører ungdommens sak, og de mener de ikke får tilstrekkelig informasjon om
22 politikken partiene fører. Andre vanlige svar er at de ikke bryr seg om politikk, og at det er
23 irrelevant.

24 Norges Bygdeungdomslag har som mål å øke valgdeltakelsen for innbyggere under 30 år. Vi
25 må få ungdom til valgurnene. Ungdommen må bli bedre informert om hvorfor det er så
26 viktig å bruke stemmeretten. I tillegg er politikerne nødt til å gi ungdommene som ikke har
27 tenkt å stemme en grunn til å ombestemme seg. Partiene må få inn ungdomskandidater
28 høyt på listene, og valgprogrammene må i større grad ha saker som appellerer til ungdom og
29 unge voksne. Ungdommen må også selv ta ansvar for å sette seg inn i partiprogrammene, og
30 selv bidra til at det føres god politikk for ungdom. Vi må vise ungdommen at «bryr meg ikke
31 om politikk» ikke er en gyldig grunn til å ikke stemme. Vi vil påstå at alle bryr seg om politikk.
32 Samfunnet vårt er bygget opp av politiske byggesteiner, derfor bryr alle seg om noe i
33 samfunnet – om det så er studielån, toglinjer, jordbrukets framtidsutsikter, faste ansettelser,
34 fritid og ferie, priser på alkohol eller et boliglån. Vi må lære og overbevise de unge
35 stemmeberettigede om at deres stemmeteller!

36 **Forslag til vedtak:** Uttalen vedtas og sendes ut til relevante medier. Sentralstyret får fullmakt
37 til å gjøre redaksjonelle endringer.

38

1 **Sak 15.3 Resolusjon: Norge trenger flere lærlinger**

2 I dag, og i morgendagens arbeidsliv, er det stort behov for faglært arbeidskraft. Yrkesfag er
3 noe av det smarteste man kan gå på videregående skole, om man vil raskt i jobb og liker
4 praktiske oppgaver. Lærlinger må bli fulgt godt opp, slik at lærlingtida blir lærerik og ender
5 opp i fagbrev og gode muligheter for framtida. Praktisk erfaring er beste måte å gjøre en god
6 jobb på. Teori fra skolebenken må bli til arbeid.

7
8 Ved å velge yrkesfag, kan du stå ferdig utdanna etter fire år i videregående skole. Med
9 fagbrevet i hånda, har du gode jobbmuligheter, er ettertraktet, og du får en variert
10 arbeidshverdag.

11
12 Norges Bygdeungdomslag mener flere må stille opp og ta inn lærlinger. Dette er en fordel for
13 bedriften. Lærlingebedriften viser samfunnsansvar, samt tilfører ny kompetanse og
14 ungdommelig pågangsmot til bedriften. Private bedrifter er flinkere til å ta inn lærlinger enn
15 hva offentlige virksomheter er. Hvor mange lærlinger har regjeringas departement, egentlig?
16 Eller Statens Vegvesen? Eller fylkeskommunen? Eller kommunen? Bygdeungdomslaget
17 mener det burde bli mer attraktivt å ta inn lærlinger, fordi altfor mange står uten tilbud om
18 lærlingplass når de trenger det. Dette gjør at mange faller fra i videregående, og ikke klarer å
19 fullføre utdannelsen sin. Det koster mye både for den personen det gjelder, og samfunnet
20 rundt.

21
22
23 NBU krever:

- 24 - Lovfestet rett til lærlingplass.
- 25 - Flere offentlige bedrifter tar imot flere lærlinger.
- 26 - Økt lærlingtilskudd over statsbudsjett for å gi bedrifter mer rom til å følge opp
27 elevene.
- 28 - At alle yrkesfaglinjer har oppdatert utstyr, slik at standarden på skolen er den samme
29 som ute i arbeidslivet.
- 30 - Flere lærlingeplasser i distriktene.

31
32 **Forslag til vedtak: Resolusjonen vedtas.**

1 **Sak 15.4 Uttale fra Østfold Bygdeungdomslag:**
2 **Ungdommen ønsker norsk landbruk – også i fremtiden**

3 Tall fra Landbruksbarometeret utarbeidet av Agri Analyse, viser at dagens gårdbrukere trives
4 godt i yrket som bonde. Samtidig er det langt færre som ser noen fremtidsmuligheter, eller
5 ønsker å anbefale yrket til den yngre generasjon. I tillegg mener mange at yrket har liten
6 anseelse i samfunnet.

7 I et så meningsfylt og viktig yrke, hvor trivselen er så stor, burde fremtidsutsiktene være
8 gode. Det er klart at dette er en næring som vil stå ovenfor en rekke utfordringer i de
9 kommende årene. Samfunnet er i endring. Færre bor på landet, og avstanden til
10 matproduksjonen blir større. Befolkningen får dermed et mer distansert forhold til
11 matproduksjonen. I tillegg får klimaendringer, dyrevelferd og kosthold en stadig større rolle i
12 samfunnsdebatten, og vil i større grad påvirke næringen. De senere årene har det vært
13 økende trender rundt lokal og sunn mat, som har løftet bondens omdømme. Allikevel har
14 bonden liten tro på fremtiden. Landbruket er også et tydelig eksempel på hvordan teknologi
15 har bidratt til å endre en næring. De siste hundre årene har teknologien gitt oss bedre
16 planter, gjødsel og maskiner, og utviklingen vil fortsette. Men teknologien alene vil ikke
17 endre de utfordringene som næringen står ovenfor i fremtiden.

18 Skal utfordringer som dette løses, trenger vi engasjert ungdom med ønske om solid
19 utdanning og kompetanse. De unge har troen på fremtiden, og i flere år har grønn utdanning
20 hatt økende søkertall. De ønsker å bo i hjembygdene og skape sin egen arbeidsplass, basert
21 på å lage trygg norsk mat. Næringen er en hjørnestein i lokalsamfunnet, spesielt rundt på
22 bygdene. Skal vi fortsatt ha levende bygder og ungdom som forblir der de vokser opp, må
23 det legges til rette for dette gjennom gode jordbruksoppgjør, en forutsigbar og langtenkt
24 landbrukspolitik, og et ønske om å ivareta alt næringen tilbyr.

25 Norges Bygdeungdomslag krever at landbruks- og matministeren legger merke til den
26 manglende fremtidsoptimismen i næringen. Dette er alvorlig for framtidens matproduksjon i
27 Norge. Vi oppfordrer politikere til et målrettet arbeid for næringen og bidra til å redusere
28 utfordringene. I tillegg legges til rette for rekruttering til en næring som bidrar til
29 arbeidsplasser over hele landet.

30 Vi heier på ungdommen som ønsker inn i næringen, dere blir en viktig brikke for fremtidig
31 matproduksjon, levende bygder og for å opprettholde et vakkert kulturlandskap.

32 **Sentralstyrets vurdering:**

33 Uttalen er god, så sentralstyret anbefaler at den vedtas.

34 **Forslag til vedtak:** Uttalen vedtas og sendes ut til relevante medier. Sentralstyret får fullmakt til å
35 gjøre redaksjonelle endringer.

1 **Sak 15.5 Uttale fra Vestfold Bygdeungdomslag:**
2 **Hvorfor er levende bygder viktig?**

3 Foredlingsbedrifter legges ned, fisken blir sendt til Kina for bearbeiding og tømmerstokker
4 blir skipet ut av landet ubearbeidet. Urbaniseringen øker i takt med at den norske
5 bybefolkningens psykiske helse blir dårligere. Vi lever i et samfunn hvor alt kan kjøpes for
6 penger. Tjenester, råvarer og andre produkter er tilgjengelig hele tiden, innenfor rimelig
7 avstand for de fleste av oss. At tilbudene er innenfor rimelig avstand er et resultat av
8 levende bygder. Det norske bygdesamfunnet er bygd opp som reisverket i en bygning. Hvis
9 man tar bort for mange deler kollapser reisverket. Med andre ord er det viktig at
10 samfunnsmaskineriet «ruller» og det er det kun vi som befolkning som kan bidra til. Norge
11 som selvstendig nasjon er helt avhengig av verdiskapningen som skjer ute i distriktene.

12 For det første leverer primærnæringene varer som i en krisesituasjon er mer verdt enn
13 penger. Gjennom å sikre lønnsomhet i primær og sekundærnæringene vil livsviktig kunnskap
14 om utnyttelse av naturressurser videreføres og utvikles. Et samfunn med høy grad av
15 selvforsyning er et mer robust samfunn enn et samfunn kun basert på vareimport.

16 En annen viktig grunn, er at primærnæringene leverer råvarer til en foredlingsindustri som
17 innehar mange arbeidsplasser. Dette er viktige grunner for at vi i Norges Bygdeungdomslag
18 stadig setter fokus på levende bygder. Bygdene må være attraktive for folk og bo i.

19 Levende bygder kan vi oppnå ved å ha aktive primærnæringer og aktive foredlingsbedrifter
20 for primærnæringenes råvarer. Oppegående primær- og sekundærnæringer gir igjen et
21 næringsgrunnlag for det moderne samfunnet. Disse grunnene er tungtveiende om vi skal ha
22 levende bygder. For at bygder skal leve, må det være folk som bor og virker der. Da må vi
23 opprettholde tollvern og bruke politiske virkemidler som fremmer produksjon av råvarer og
24 foredling av disse i Norge.

25 Mange tenker kanskje at landbrukssubsidier er et pengesluk og lite nyttige, men hvis vi ser
26 nærmere på hva de faktisk genererer, så bør en kanskje tenke seg om en gang til. Det sørger
27 for at bygdene lever og at mange i jordbruket og foredlingsindustrien faktisk har en jobb å gå
28 til så det blir mulig å forsørge seg og sine, samt betale skatt til staten. Subsidiene bidrar også
29 til å bevare og utvikle livsviktig kunnskap om å dyrke jord som vi kan få bruk for i en
30 krisesituasjon og for å brødfø en stadig voksende befolkning. Vestfold Bygdeungdomslag
31 mener at aktive primær- og sekundærnæringer er mye mer enn bare varene som blir
32 produsert. Med andre ord sats på norske råvarer, foredlet i Norge. Det har en mye større
33 verdi enn akkurat bare det du betaler for det!

34 **Forslag til vedtak:** Uttalen vedtas.

35 **Sentralstyrets vurdering:**

36 Sentralstyret synes flere element i uttalen er gode, men at det er noe uklar oppbygging og at
37 den oppleves som litt «springende». Tittelen beskriver et viktig tema som vi ønsker å jobbe

- 1 mer og grundigere med. Derfor ønsker vi at uttalen sendes til bygdepolitisk nemnd. Det er
- 2 for snevert å bare peke på primærnæringene som begrunnelse for levende bygder.
- 3 Sentralstyret ønsker å jobbe videre med gode perspektiv og begrunnelser for levende
- 4 bygder, og mener dette kan skje på en god måte i bygdepolitisk nemnd.
- 5 **Sentralstyrets forslag til vedtak:** Uttalen oversendes bygdepolitisk nemnd for videre arbeid på
- 6 temaet.

Sak 16. Valg

Valgkomiteen 2018/2019 har bestått av:

Maria Pettersen (region Vest)
 Anne Solberg (region Midt), leder
 Margrethe Espen (region Øst)
 Halvor Stavdal (region Sør)

Valgkomiteen har hatt to fysiske møter og ti telefonmøter i arbeidsåret. Vi har vært tilstede på sentrale arrangementer og møter i organisasjonen, samt gjennomført intervjuer og samtaler med representantskap og sentralstyre.

Valgkomiteens innstilling 2019/2020

Sentralstyret		
Leder	Inger Johanne Brandsrud (ØBU)	Ny for ett år
Organisatorisk nestleder, 1. nestleder	Mina Framnes (HeBU)	Ny for to år
Bygdepolitisk nestleder, 2. nestleder	Sofie Sangnæs (OBU)	Ny for ett år
Kulturleder	Edvard Bele Sæterbø (MRBU)	Ikke på valg
Tevlingsleder	Thea Thujord (OBU)	Ny for to år
Lagsutviklingsleder	Jon Erik Hjelleset (ØBU)	Ny for to år
Arrangementsleder	Anne Margrethe Elton (ABU)	Ikke på valg
1. vara	Henrik Gjertsen (RBU)	Ny for ett år
2. vara	Malin Solberg (STBU)	Ny for ett år
3.vara	Line Johannesen (VBU)	Ny for ett år
4. vara	Eilif Bjerkan Klev (NTBU)	Ny for ett år
Direktevalgte		
Ordfører	Kristian Ramstad (OBU)	Ny for ett år
Varaordfører	Julie Gunnerød (STBU)	Ny for ett år
1. vaktleder	Petter Fredriksen (OBU)	Ny for ett år
2. vaktleder	Halvor Elton (OBU)	Ny for ett år
3. vaktleder		
Direktevalgt	Tormod Rognlien (OBU)	Ikke på valg
Direktevalgt	Mathias Nordhaug (VBU)	Ny for to år
1.vara direktevalgt	Jorunn Bogstad (ABU)	Ny for ett år
2.vara direktevalgt	Torgeir Jordet (BBU)	Ny for ett år
3.vara direktevalgt	Jon Einar Hulleberg (HeBU)	Ny for ett år
4.vara direktevalgt	Rodgeir Gjeving (NTBU)	Ny for ett år

Valgkomité for 2019/2020

Region Midt

Mari Voll Dombu (STBU)

Ny for to år

Vara: Trine Onsøyen (STBU)

Ny for to år

Region Øst

Camilla Bye (HeBU)

Ny for to år

Vara: Kjetil Musdalslien (OBU)

Ny for to år

Region Vest

Maria Pettersen (HoBU)

Ikke på valg

Vara: Caroline Vinningland Sitter (RBU)

Ikke på valg

Region Sør

Halvor Stavdal (TBU)

Ikke på valg

Vara: Marthine Dæhli Unnerud (ØBU)

Ikke på valg

Leder av valgkomiteen: Halvor Stavdal

Ny for ett år

Nestleder av valgkomiteen: Maria Pettersen

Ny for ett år

Presentasjon av kandidatene

Inger Johanne Brandsrud– innstilt som styreleder

Mitt navn er Inger Johanne Brandsrud, jeg er 24 år og er oppvokst i Hærland i Indre Østfold. For tiden bor jeg på Reinsvoll og er utdannet barnehagelærer ved Oslo Met. Nå studerer jeg organisasjon og ledelse på Høgskolen i Innlandet avd. Lillehammer. Jeg har også tatt et årstudium i samfunnsfag ved Universitetet i Agder.

Jeg er positiv og nysgjerrig, og har alltid synes at organisasjonsarbeid er skikkelig moro. Etter flere verv på lokal og fylkesplan har jeg fått god

kjennskap til NBU som organisasjon. I tillegg til å være tillitsvalgt i BU har jeg organisasjonserfaring fra Homstvedt 4H, 4H Østfold og Østfold barne- og Ungdomsråd.

Jeg starta min BU-karriere da jeg var 17 år gammel. Da ble jeg valgt inn i lokallaget mitt, Eidsberg og Hærland BU, som styremedlem. I løpet av de årene jeg har sittet i lokallagsstyret har jeg vært tevlingsansvarlig, infoansvarlig og nestleder. Jeg fikk etterhvert tillitten til å sitte i fylkesstyret i Østfold Bygdeungdomslag. Der har jeg sittet et år som 1.vara, et år som organisatorisk nestleder og to år som fylkesleder. Som fylkesleder fikk jeg også muligheten til å sitte som fylkesstyrekontakt i hovedkomiteen til Landsstevnet 2018 fram til jeg gikk av ved årsmøte i februar 2018. Jeg har også vært tevlingsansvarlig for sommerstevnet i Østfold 2016, og har sittet i vakt og mannskapsnemda for fjorårets Landsstevne. Det siste året har jeg vært bygdepolitisk nestleder i sentralstyret. Jeg trur at min bredde fra organisasjonen er nyttig å ha med seg når man skal sitte i et så stort og viktig verv i organisasjonen.

I styrerommet er jeg saklig og ryddig. Jeg er ikke redd for en diskusjon. Jeg håper å kunne spre mitt engasjement videre i organisasjonen. I året som kommer ønsker jeg å være med å utvikle NBU videre, og sammen med sentralstyret skal jeg å bidra til at vår organisasjon kan tilby mer av det ungdom på bygda ønsker. Bygdeungdomslaget skal være attraktiv, tydelig og relevant.

Det å bli innstilt som styreleder i en organisasjon som NBU er en ære og noe jeg ikke kunne si nei til. Som BP i sentralstyret og medlem i arbeidsutvalget har jeg fått en god innsikt i hva jobben som leder innebærer. Godt valg!

Sofie Persdatter Sangnæs – innstilt som bygdepolitisk nestleder

Jeg er 21 år og oppvokst på en gård i Røykenvika på Hadeland. I juni fullfører jeg en bachelor i bioteknologi ved NMBU på Ås, der jeg fortsatt vil være bosatt det neste året.

Min organisatoriske BU-karriere startet i styret til Gran/Brandbu BU med et år som styremedlem deretter to år som økonomiansvarlig og ett som lokallagsleder. Under Landsstevne 2017 var jeg med i tevlingsnemnda. I februar 2018 fikk jeg tillitten som økonomiansvarlig i fylkesstyret i Oppland, hvor jeg har stortrivdes.

Bygdeungdomslaget for meg er blant annet mye engasjement, mange små og store opplevelser, bratte læringskurver, artige utfordringer og massevis av bra folk. Jeg er takknemlig over å bli

spurt om å være en del av sentralstyret. Det er en oppgave jeg ser på med stor spenning, og jeg er klar for å lære og erfare hva det innebærer.

Som bygdepolitisk nestleder vil jeg være med på å videreføre det gode arbeidet som gjør NBU til den unike organisasjonen den er, og samtidig bidra til videre utvikling. Jeg ser spesielt fram til å jobbe med den politiske plattformen vår og saker som er viktig for bygdeungdommen, sammen med sentralstyret, alle tillitsvalgte og organisasjonen ellers.

Godt valg!

Mina Framnes – innstilt som organisatorisk nestleder

Mina Framnes 24 år fra Nes på Hedemarken. Jeg er akkurat ferdig med lærerutdanninga i Trondheim. Har flytta hjem for å ta et årstudium på Hamar. Ellers er jeg ei aktiv jente som liker å være ute, spille volleyball, være med venner og kose meg og ikke minst aktiv i BU. Jeg liker å ha orden rundt meg. Ellers jobber jeg litt på en barneskole og et apotek. Jeg ønsker å stille til valg som organisatorisk nestleder fordi BU er en organisasjon som jeg engasjerer meg veldig for og jeg har lyst til å være med å utvikle bygdeungdomslaget videre. Jeg har kanskje ikke den største erfaringen, men jeg er lærevillig og tror jeg kan være med å bygge BU videre.

Thea Thujord – innstilt som tevlingsleder

Jeg er 25 år og kommer fra en gård på Fåvang i Gudbrandsdalen. I 6 år har jeg bodd på Vestlandet, hvor de to første var på Nordmøre og de fire siste har vært i Bergen som student. Til høsten flytter jeg til Kløfta hvor jeg har blitt ansatt som lærer.

Tiden min i bygdeungdomslaget begynte for rundt ti år siden, da noen venner i 4H overtalte meg til å bli medlem i BU. Da det ikke var lokallag hjemme tok jeg initiativ til å starte mitt eget. Dette førte med seg noen år som leder i lokallagsstyret, før jeg senere har sittet ett år i fylkesstyret i Oppland og i lokallagsstyret til Fløyen BU i Hordaland. Jeg har også sittet i kultur og BP-nemnda på fylkes og sentralt nivå. Det siste året har jeg sittet som 1. vara i sentralstyret og i BP-nemnda.

Gjennom det siste året i sentralstyret har jeg lært og opplevd mye nytt, og ikke minst blitt enda mer engasjert i Bygdeungdomslaget.

Jeg har storkost meg i vervet! Jeg har fått satt meg inn i og deltatt i de fleste av styrets varierte arbeidsoppgaver. Jeg har reist landet rundt, og fått oppleve drift av NBU i flere ulike fylkeslag. Det har gitt meg et bredere innblikk i hva som er viktig for bygdeungdom og hva BU er rundt om i landet.

På tevlingsfonten har jeg alltid vært over gjennomsnittet aktiv som tevler. Jeg har tevlet det som tevles kan på mesterskapsplanen, og kan smykke meg med den gule ledertrøya. Jeg vil derfor påstå at jeg har relativt god erfaring som tevler. Det ser jeg på som en fordel å ta med seg inn i styret som tevlingsleder. Som tevlingsleder vil jeg jobbe for å opprettholde et bredt og godt tilbud på tevlingsfonten, både av lavterskeltevlinger og mer prestisjetunge tevlinger. Ikke minst ønsker jeg å la flere få øynene opp for hvor moro det er å tevle.

Jeg er motivert og klar for å tre inn som tevlingsleder i NBU. Jeg vil gjøre så godt jeg kan for å videreføre og videreutvikle det gode arbeidet på tevlingsfronten i den fine organisasjonen vår. Så da gjenstår det bare å si, godt valg!

Jon Erik Hjelleset – innstilt som lagsutviklingsleder

Jeg heter Jon Erik Hjelleset. Jeg er 26 år og bor i Skiptvet i Indre Østfold. Jeg er utdannet elektriker og jobber som prosjektleder i AA Elektro installasjon. Har også en stilling i Heimevernets I-styrke. På fritiden liker jeg friluftsliv, reise, bygdeungdomslaget og er nok over gjennomsnittlig interessert i biler, motorsykler og båtær.

Mitt første møte med Bygdeungdomslaget er jeg litt usikker på, men tipper det var for ca 9-10 år siden, siden det har jeg sittet i lokallaget (Skiptvet) i 8 år i diverse roller, vært Aktivitetsleder i fylkesstyret i flere år, nemd i NBU og nå er jeg teknisk ansvarlig for Landsstevnet i Østfold. Jeg ønsker å gjøre en innsats hvor vi kan nå flest mulig ungdom, så flere få være med på morroa. Vi er en stor organisasjon men vi har

plass til mange flere, dette er viktig for at vi skal utvikle oss med nye ider og meninger, men det er også viktig å holde på de medlemmene vi allerede er. Jeg er veldig motivert for arbeidet, og håper på å bli kjent med enda flere i vår organisasjon. Godt valg

Henrik Nordtun Gjertsen – innstilt som 1. vara

Jeg heter Henrik Nordtun Gjertsen, og er 20 år gammel. Jeg har tilbrakt mye av min oppvekst i Strandebarm i Hardanger og Sandnes i Rogaland. For tiden studerer jeg utøvende folkemusikk ved Norges Musikkhøgskole i Oslo. Planen min videre er å ta en grønn utdanning, gjerne veterinær.

Mitt organisasjonsengasjement startet i Senterungdommen, før jeg ble medlem i Sandnes Bygdeungdomslag. I Bygdeungdomslaget har jeg vært medlem i bygdepolitisk nemnd fra høsten 2017, og

tevlingsleder i Rogaland Bygdeungdomslag fra 2018.

Det jeg liker best med Bygdeungdomslaget er hvordan man kan forme fremtiden til sin hjemmeplass gjennom å skape aktivitet, liv og røre. Bygdeungdomslagets er derfor med på å skape et godt bomiljø på bygda for denne og kommende generasjoner.

Tevling står sterkt i Norges Bygdeungdomslag. Tevlingene tar vare på de stolte Norske bygdetradisjonene og er med på å forvalte kunnskap som ellers fort hadde forsvunnet. Bygdeungdomslaget har også en viktig rolle i å videreføre den stolte bygdekulturen. Det er dette som motiverer meg til å være aktiv i NBU.

Det er viktig å satse på organisasjonens kulturelle rolle som et sted for å finne venner og bygge nettverk. For å fremme bygdas interesser skal NBU også jobbe med politisk påvirkning nasjonalt som lokalt.

Bygdeungdomslaget skal være den miljøskapende enheten for ungdommen i bygda. Det er viktig å fortsatt skolere ungdom slik at de kan være tydelig i debatten i sitt lokalsamfunn. Jeg har lyst til å ha en hånd på roret når vi sammen skal seile denne skuta inn i fremtiden og de samfunnsendringer vi møter.

Mitt bidrag til å nå disse målene er tuftet på arbeidet i bygdepolitisk nemnd, fylkesstyret i Rogaland og erfaringene jeg fortsetter å få i arbeidet i Senterungdommen. Årene som aktiv i NBU har definitivt gitt meg mersmak og kunnskap som jeg kan ta med meg til sentralstyre.

Malin Solberg – innstilt som 2. vara

Mitt navn e Malin Solberg. E e ei 18 år gammel veitj som kjæm fra Trøndelag nærmere sagt Meldal. E ha nætopp fullført vg3 påbygg til generell studiekompetanse og e klar for nye eventyr på lærerstudie t høstn. E brennj for levende bygder rundt omkring i Norges land. Samhold og ulike arrangement mene e ska vårrå en del av de på bo i distriks-Norge. E stillje te valg i år for å konj bidra te å skap levende bygde i framtida. De å få muligheten t å vårrå me på et sentralstyremøte eller to ha verre en drøm i det fjerne, en drøm e håpe går i oppfyllelse i NBU året som kjæm.

Line Johannesen – innstilt som 3. vara

Jeg er ei jente på 25 år, fra Sande. Jeg jobber som radiograf på Drammen sykehus, og stortrives i jobben min. Jeg gleder meg til året som kommer, og spesielt til å bli kjent med enda flere folk. For meg er BU noe av det artigste jeg har vært med på. Jeg føler meg både privilegert og heldig som får være en del av verdens flotteste gjeng.

Eilif Bjerkan Klev – innstilt som 4. vara

Mitt navn er Eilif Bjerkan Klev, Jeg er 20 år og kommer fra Trøndelag. Jeg er ambulanselærling og bor for tiden på Hamar. Jeg har vært medlem i BU noen år nå, sittet i styret i lokallag og ser det som en mulighet til å bli bedre kjent med Norges Største vennegjeng gjennom et verv i sentralstyret. Jeg velger å stille til valg for å bli bedre kjent med organisasjonen og ikke minst de ulike aktørene som BU jobber med til daglig.

Godt valg!

Kristian Ramstad – innstilt som ordfører

Jeg heter Kristian Ramstad, er 26 år gammel og kommer fra ei bygd som heter Vardal, litt utenfor Gjøvik. Jeg er oppvokst på gård med mjølkeku og ammeku og har agronomutdanning fra videregående og har bachelor i landbruksteknikk fra Blæstad. Nå jobber jeg som lærer i jordbruksfag ved Lena-Valle vgs. og ellers er jeg litt dreng for far min. Utover dette går det meste av tida til Bygdeungdomslaget. Jeg ble medlem av NBU høsten 2008 og har vært aktiv i styret og stell siden da. Har flere år i lokallagsstyret, fire år i fylkesstyret, og det siste året har jeg hatt tevlingsledervervet i sentralstyret. Nå stiller jeg altså til valg som ordfører, noe jeg ser på som en veldig spennende og utfordrende oppgave. Jeg takker for tilliten fra valgkomitéen og håper videre på tillitt i årsmøte.
Godt valg!

Julie Gunnerød – innstilt som varaordfører

Jeg er 27 år, og nettopp ferdig med seks års utdanning i Sogndal og Trondheim. Til høsten begynner jeg å jobbe som lektor i norsk og samfunnsfag på en ungdomsskole utenfor Molde. Fjell og fjord (mest som utsikt), er av ting som lokker meg tilbake til fagre Romsdal.

Jeg har vokst opp på gård utenfor Molde, der melkeku og edelgris er hovedgeskjeften. I bygda jeg kommer fra var det 4H som var det store, og jeg har selvfølgelig 4H-plaketten, i tillegg til ei rekke tillitsverv i den organisasjonen. I 2009 var jeg så heldig at jeg fikk være med 4H Norge til Gambia på studietur.

Min BU-karriere startet da jeg flyttet til storbyen Trondheim. Jeg meldte meg inn i forkant av høstarrangementet 2013, og var helt frelst. Læringskurven var bratt, for i februar 2014 satt jeg i fylkesstyret i Sør-Trøndelag Bygdeungdomslag. Der har jeg sittet fram til februar 2019 – de siste to årene som fylkesleder. I tillegg har jeg vært med i organisasjonsutvalget og utvalg for framtidig organisering i NBU, samt fylkesstyret i Sør-Trøndelag Bondelag og Jordvern Trøndelag.

Å være tillitsvalgt i NBU er helt fantastisk. Det jeg har lært i løpet av disse årene, har både bidratt til å påvirke den jeg er i dag, og jobben jeg har fått. Jeg er så stolt av hva denne organisasjonen får til, og håper jeg får muligheten til å bidra med å utvikle NBU videre, som varaordfører.

Petter Fredriksen – innstilt som 1. vaktleder

Gode årsmøte. Petter Fredriksen 23 år. Født og oppvokst i Gausdal, men er fortiden bosatt på Gran. Utdanna agronom fra Blæstad og jobber nå i Norsk landbruksrådgivning Innlandet. BU karrieren startet i Gausdal BU og har fortsatt opp til fylkes- og sentralledd. I skrivende stund er jeg 2.vara i sentralstyret og har fått tilbud om å stille som 1.vaktleder. Håper på at innstillingen står seg og ser frem til å treffes i teltet, med og uten vest! Godt valg.

Halvor Elton – innstilt som 2. vaktleder

Jeg er 24 år og holder til i ei bygd kalt Østsinni like ved navlen av Oppland, Dokka. Jeg er oppvokst på et melkebruk, men jeg har ikke odel. Derfor har jeg utdannet meg innen industri, noe jeg er veldig fornøyd med. Og med fagbrev som verktøymaker i bunn og en videreutdanning som fagskoleingeniør innen maskinteknikk jobber jeg som teknisk tegner hos Dokka Fasteners AS på Dokka.

Jeg er aktiv som bygdeungdom i alt fra sentrale arrangement og ned til arrangement i lokallag rundt omkring i Oppland Bygdeungdomslag. Per dags dato sitter jeg som Økonomileder i Land Bygdeungdomslag der har jeg vært medlem i omtrent fire år.

Jeg trives veldig godt som medlem av bygdeungdomslaget, her er det et felleskap som jeg aldri har sett og vært en del av før. Og i tillegg brenner jeg for mye av det Norges Bygdeungdomslag jobber for.

Som dere sikkert forstår går mye av fritiden med til Bygdeungdomslaget, men når tiden strekker til liker jeg å ha noe praktisk å fordrive tiden med. Oppussing av hus, bil og motorsykkel samtidig med full jobb gjør at kveldene ofte blir for korte.

Som vakt har jeg tilegnet meg god erfaring gjennom bygdeungdomslagets arrangementer, men jeg har i tillegg fullført opplæring og er godkjent ordensvakt. Jeg har også mye erfaring, både fra planlegging og gjennomføring av bygdefester med alt fra 20 til 500 deltagere, her har både dugnadsvakter og profesjonelle vektere blitt brukt. Og jeg vil påstå jeg er blitt dyktig til å håndtere ulike situasjoner på fest.

Dette er en verdi som jeg tar med meg inn i NBU som 2. vaktleder der jeg ønsker å bidra med ny kunnskap og i tillegg lære mer av det erfaringsrike felleskapet NBU er.

Avslutningsvis vil jeg ydmykt takke for tillitten. Godt valg!

Mathias Nordhaug– innstilt som direktevalgt

Jeg er en 26 år ung mann som bor i bygda Høyjord i Sandefjord. Til daglig jobber jeg i entreprenørfirmaet Mesta. Etter en del år i organisasjonslivet har jeg fått kjennskap og erfaring fra mange forskjellige tillitsverv og oppgaver, i både bygdeungdomslaget og andre organisasjoner. Nå stiller jeg til valg som direktevalgt, fordi jeg syns det er viktig å skape liv på bygdene. For å få til dette, mener jeg vår organisasjon fremover må være nytenkende, spennende og inkluderende. På denne måten mener jeg at vi kan nå ut til enda flere og la dem få ta del i vårt særdeles gode selskap.

Jorunn Bogstad – innstilt som 1. vara direktevalgt

Jorunn Bogstad (28 år). Studerer vernepleie på heltid, og jobber i bolig med bistand i Ullensaker kommune. Har lang fartstid i bygdeungdomslaget, og de siste årene har jeg sittet som organisatorisk nestleder, og fylkesleder i Akerhus. Nå sitter jeg som forpleiningsansvarlig for NBUs Høstarrangement 2019. Har fortsatt et ønske om å bidra mer til denne fantastiske organisasjonen.

Torgeir Jorde – innstilt som 2. vara direktevalgt

Torgeir Jorde, 26 år, frå Ål i Hallingdal. Jobbar som salskonsulent I-MEK FKA. Har sitte i lokallagsstyre, og fylkesstyret i Buskerud, som økonomi ansvarleg og fylkesleiar. Sitt i hovedkomiteen for landstevnet 2019, som utetevlingsansvarleg.

Jon Einar Hulleberg – innstilt som 3. vara direktevalgt

Mitt navn er Jon Einar Hulleberg. Jeg er født i 1992, og oppvokst på Nes på Hedmark. Jobber i dag på Jarlsberg Hovedgård i Tønsberg, men flytter etter hvert hjem for å ta over gården hjemme. Min karriere i BU starter i 2009 når vi gikk sammen en gjeng for å vekke liv i Nes BU. Der satt jeg som nestleder i 4 år. I 2012 ble jeg under årsmøtet i Hedmark BU valgt inn som lagsutviklingsleder, etter å ha vært medlem i lagsutviklernemda i flere år. Dette vervet varte bare et halvt år, før jeg tok over ledervervet i Hedmark etter årsmøtet i NBU. Satt som leder i 1,5 år før jeg ga meg. Har i ettertid sittet i BP-nemda i NBU. Er per dags dato fortsatt medlem i Hedmark BU, men hjelper til i Vestfold BU når det trengs.

Rodgeir Geving – innstilt som 4. vara direktevalgt

Rodgeir Geving, 31 år, med fartstid siden 2009. 4 år i fylkesstyret og 8 landsstevner og en del årsmøter. Stort sett blid og trivelig, lever fremdeles godt på førsteplassen fra NM i moped og sprellemannsprisen året etter.

Elsker dugnad, og har vanskelig for å si nei..

Valg av revisor

Bakgrunn

NBU er pliktig til å revidere sitt årsregnskap som legges frem for årsmøtet, samt å ha revisjon på medlemstall som skal rapporteres inn til Fordelingsutvalget som en del av søknad om statsstøtte, for fordeling av Frifondsmidler og for diverse prosjektrengskap. Jfr. NBUs vedtekter skal årsmøtet velge revisor for kommende periode.

Vurdering

NBU har i flere år benyttet Sandberg Revisjon AS og er tilfreds med samarbeidet og tjenesten som leveres. Det er ønskelig å fortsette samarbeidet med Sandberg Revisjon AS.

Forslag til vedtak:

Årsmøtet vedtar at Sandberg Revisjon AS velges som revisor for NBU for perioden juli 2019 til juli 2020.

Sak 17. Honorar og godtgjøring for sentralt tillitsvalgte i NBU

Bakgrunn for saken

Etter NBUs vedtekter §1.6 F) 13. skal årsmøte fastsette eventuell godtgjørelse til NBUs tillitsvalgte. Saken behandles etter at nytt styre er valgt, og uten at de sentralt tillitsvalgte er til stede i salen. Det er valgkomiteen som fremmer forslag om fastsettelse av godtgjørelse for årsmøtet.

Om godtgjørelse i NBU

Frivillige organisasjoner som NBU baserer seg på dugnadsinnsats blant medlemmer og tillitsvalgte. I NBU er vi stolte av erfaringene og kontaktnettet man får som tillitsvalgt og sier at det er dette som skal være hovedkompensasjonen for at man ikke får lønn for vervet. Likevel er det sedvane i NBU at de sentralt tillitsvalgte får en godtgjørelse for innsatsen de gjør. Dette er viktig for den enkelte tillitsvalgte, blant annet fordi engasjement på nasjonalt plan i en organisasjon som NBU ofte er av et slikt omfang at det går ut over muligheten til å ta lønnet arbeid.

Godtgjørelsen utbetales som honorar. Det vil si at det ikke beregnes feriepenger på godtgjørelsen, men NBU betaler arbeidsgiveravgift av honoraret. I tillegg kompenseres det for reisekostnader.

Honorarene er utformet som honorarrammer, det vil si at det er en øvre grense for hvor mye hvert styremedlem kan ta ut i honorar. Honorarrammene gjelder for hele arbeidsåret, og utbetales etter som de tillitsvalgte leverer inn timelister på utført arbeid for NBU. Honorarramma er ikke ment å dekke alle timene som en tillitsvalgt legger ned i arbeid for organisasjonen, men bidra til at det er praktisk mulig å være tillitsvalgt i NBU. Dersom en tillitsvalgt fører opp alle timene vedkommende har mulighet til å ta ut honorar for, viser erfaring at honorarramma blir overskredet.

Per i dag får styremedlemmer godtgjort kr. 550 for styrearbeid fra 0 – 6 timer (halv dag) og kr 1.100 for arbeid over seks timer (hel dag). De ulike vervene har ulike rammer. For arbeidsåret 2018/2019 har rammene vært som følger:

Leder	210 000
Bygdepolitisk nestleder	67 000
Organisatorisk nestleder	67 000
Tevlingsleder	47 000
Kulturleder	47 000
Lagsutviklingsleder	47 000
Arrangementsleder	47 000
1. vara	26 000
2. vara	5 000
3. vara	5 000
4. vara	5 000
Ordfører	15 000
Varaordfører	10 000
1. vaktleder	8 500
2. vaktleder	7 500
3. vaktleder	7 500

Ramme for NBUs representant i styret til Norges Bygdekvinne lag: kroner 8.000.

Dersom andre enn de seks årsmøtevalgte nemndslederne (styremedlemmene) har ansvar som utvalgsleder er vedkommende berettiget en engangssum på kr. 5.000. Godtgjørelse for telefon og diett er inkludert i honoraret.

Kjøregodtgjørelse:

Kr. 3,00 per kilometer

Tillegg for passasjer: kr. 0,50 per kilometer

Tillegg for henger etc.: kr. 0,50 per kilometer

Reisekostnader i forbindelse med vervet refunderes mot faktiske kostnader dokumentert med reiseregning og etter egne retningslinjer. Det er kun billigste reisemåte som refunderes.

I tillegg til honorarrammene er det satt av et kursfond på kr. 20.000 til skoling av styremedlemmer, ordførere og vara. Dette fondet administreres av generalsekretær og organisasjonskonsulent.

Honorarrammene for ordfører og varaordfører ble sist økt på årsmøtet i 2017, og for flere av de andre sentralt tillitsvalgte vervene ble honorarrammene sist økt på årsmøtet i 2016.

Vurdering

Valgkomiteen ønsker å øke dagsatsen for godtgjørelse til tillitsvalgte fra kr 550 til 650 kr for styrearbeid fra 0 - 6 timer (halv dag) og fra kr 1.100 til kr 1.300 for arbeide over seks timer (hel dag). Dagsatsene har ikke vært endret siden 2013 og virker utdatert i forhold til godtgjørelse hos tilsvarende organisasjoner (for eksempel Norges Bygdekvinnelag) og den økonomiske utviklingen i samfunnet. Vi ønsker ikke at et verv i NBU skal være like godt betalt som en vanlig jobb, men en reell kompensering slik at vi kan ha fleksible tillitsvalgte som prioriterer arbeidet i sitt verv. Til sammenligning opererer Norges Bondelag med 1100 kr for 0-4 timer og 2200 kr for over fire timer, mens Norges Bygdekvinnelag har 750 kr for 0-6 timer og 1500 kr for over seks timer. Til informasjon har disse organisasjonene fast godtgjøring i tillegg til dagsats, og de har ingen øvre ramme for uttak av daggodtgjøring. Vi er en ungdomsorganisasjon og skal ikke nødvendigvis godtgjøre på samme nivå med organisasjonene nevnt over, men valgkomiteen vurderer det slik at godtgjørelsene til NBU er utdaterte.

Som et resultat av å øke dagsatsen, ønsker valgkomiteen å øke honorarrammene tilsvarende. Bakgrunnen for dette er at vi ønsker at sentralstyret kan bruke omtrent tilsvarende tid som de skriver godtgjørelse for til dagens styrearbeid og er økt med grunnlag i opprinnelig honorar. Ut fra regnskapet kan det virke til at dagens honorar er tilfredsstillende, men at det er et ønske om oppdatert dagsats. Derfor ønsker valgkomiteen å øke honorarrammene ettersom dagsatsen blir høynet.

Satser for kjøregodtgjørelse samt øvrig godtgjørelse ønsker valgkomiteen ikke å endre på. Dette er basert på intervjuer med de sentralt tillitsvalgte og vurderinger utført av valgkomiteen.

Forslag til endring:

	2018/2019	2019/2020
Leder	210 000	225 000
Bygdepolitisk nestleder	67 000	73 000
Organisatorisk nestleder	67 000	73 000

Tevlingsleder	47 000	51 000
Kulturleder	47 000	51 000
Lagsutviklingsleder	47 000	51 000
Arrangementsleder	47 000	51 000
1. vara	26 000	28 000
2. vara	5 000	5 000
3. vara	5 000	5 000
4. vara	5 000	5 000
Ordfører	15 000	15 000
Varaordfører	10 000	10 000
1. vaktleder	8 500	8 500
2. vaktleder	7 500	7 500
3. vaktleder	7 500	7 500

Forslag til vedtak:

Årsmøtet vedtar at honorarrammen til tillitsvalgte økes fra fra kr 550 til 650 kr for styrearbeid fra 0 - 6 timer (halv dag) og fra kr 1.100 til kr 1.300 for arbeide over seks timer (hel dag). Honorarrammene økes tilsvarende for følgende verv:

	<u>2019/2020</u>
<u>Leder</u>	<u>225 000</u>
<u>Bygdepolitisk nestleder</u>	<u>73 000</u>
<u>Organisatorisk nestleder</u>	<u>73 000</u>
<u>Tevlingsleder</u>	<u>51 000</u>
<u>Kulturleder</u>	<u>51 000</u>
<u>Lagsutviklingsleder</u>	<u>51 000</u>
<u>Arrangementsleder</u>	<u>51 000</u>
<u>1. vara</u>	<u>28 000</u>

Honorarrammene for de andre sentralt tillitsvalgte, satser for kjøregodtgjørelse samt øvrig godtgjørelse, blir videreført for arbeidsåret 2019/2020.

Sak 18.1 Fra sentralstyret: Politisk plattform

Bakgrunn for saken

Høsten 2018 satt sentralstyret ned et utvalg som hadde i mandat å utarbeide et forslag til politisk plattform for NBU. Utvalget har bestått av Tor Ole Bjerkan, Anne Snarteland, Anne Hjørnegård Bjerke, Inger Johanne Brandsrud og Tora Voll Dombu. Nå er arbeidet ferdig og resultatet legges fram for vedtak i årsmøtet.

Utvalget har hatt fire møter. Det har blitt gjennomført en medlemsundersøkelse og en høringsrunde i fylkeslagene.

Vedlegg

På de neste sidene ligger forslag til ny politisk plattform.

Vurdering av saken

Selve politikken i forslaget til plattform er basert på flere ulike ting: Vi har gått gjennom alle vedtatte resolusjoner og uttaler, sett på kampanjer og aksjonsuker siden 2014. Relevante tema og formuleringer er med videre. Vi har sett på svarene vi har fått i høringsrunden og medlemsundersøkelsen gjennomført av utvalget som har jobba med plattformen, og dermed hva fylkene og deres tillitsvalgte og medlemmer mener.

Dokumentet er forsøkt lagt på et nivå hvor det er faktiske politiske saker man kan finne svar på i plattformen, men uten å bli for detaljerte og konkrete. Mer konkrete utspill må komme i de enkelte saker, som et resultat av prinsippene som er fastsatt i plattformen.

Sentralstyret foreslår å ta plattformen opp til behandling annethvert år, i partallsår. Det er fordi det da ikke er valgår, og det vil være for sent å bruke punktene i plattformen inn i partienes programarbeid hvis de skal vedtas bare to måneder før valget.

Når det gjelder struktur har styret og utvalget ønska å gjøre dokumentet enkelt å bruke for tillitsvalgte på alle nivå. Det bør fungere som et oppslagsverk, som er enkelt og konkret. Med ulike kapitler, med hver sin innledning og kulepunkt med prioriteringer håper vi å kunne sørge for det.

Sentralstyrets forslag til vedtak: Politisk plattform for NBU vedtas. Plattformen revideres annethvert år, i partallsår. Første revidering skjer i 2020.

1 Norges Bygdeungdomslags politiske 2 plattform

3

4 Innhold

5	Innledning	45
6	Arbeids- og næringspolitikk	46
7	Helse	47
8	Klima	48
9	Landbruk	49
10	Lokalsamfunn	50
11	Samferdsel og infrastruktur	51
12	Utdanning	52

13

14

15 Innledning

16

17 NBUs formål

18 *Norges Bygdeungdomslag (NBU) har til formål å samle all ungdom som er interessert i*
19 *bygdesamfunnet i den hensikt å ivareta og fremme bygdene og ungdommens interesser. NBU vil i*
20 *sitt arbeid sikre og utvikle bygdene næringsgrunnlag og bosetting. NBU bygger sitt arbeid på kristen*
21 *grunn og vil aktivt motarbeide nød og urett. NBU arbeider for kulturell opplysning og utvikling.*

22

23 Norges Bygdeungdomslag (NBU) skal være en stemme i saker som angår ungdom og bygder over
24 hele landet. NBU ser sammenheng mellom aktivitet og politikk, mellom natur og næring, og mellom
25 engasjement og handling. NBU skaper derfor gjennom sitt arbeid engasjert ungdom som gir liv til
26 bygdene. NBU ser verdien av spredt bosetting. Folk må bo og leve der hvor de grønne ressursene
27 som vi skal leve av i framtida finnes.

28

29 Arbeids- og næringspolitikk

30 *NBU mener at ungdom selv skal kunne velge hvor de vil bo, studere og arbeide. Arbeid er en av de*
31 *aller viktigste faktorene som avgjør hvor folk bosetter seg. Både private og offentlige aktører må*
32 *støtte opp om og bidra til at det finnes et variert næringsliv på bygda.*

33

34 NBU krever:

- 35 • Opprettholdelse av den differensierte arbeidsgiveravgiften som et svært viktig
36 distriktspolitisk virkemiddel. Arbeidsgiveravgiften må være forutsigbar for næringslivet og
37 kommunene også ved sammenslåing av kommuner.
- 38 • At det legges til rette for næringsutvikling i distriktene, både gjennom lokale og nasjonale
39 tiltak.
- 40 • At de nasjonale virkemiddelaktørene Innovasjon Norge, Norges Forskningsråd og SIVA
41 prioriterer næringsutvikling i distriktene.
- 42 • At Norge fortsatt skal stå utenfor den Europeiske Union.
- 43 • At Norge i større grad skal bruke reservasjonsretten i EØS-avtalen når nye direktiv og
44 forordninger utfordrer norsk arbeids- og næringsliv.
- 45 • At det utredes alternativ til dagens EØS-avtale.
- 46 • At nye, statlige arbeidsplasser som hovedregel plasseres utenfor de største byene.
- 47 • Sikre og videreutvikle Merkur-programmet som en viktig ressurs for butikker i distriktene.
- 48 • Utnytte fiskeriressurser slik at de ikke overbeskattes, men gir størst mulig utbytte på lang
49 sikt. Fiskeri må innrettes slik at bosetting langs kysten opprettholdes.

50

51

52 Helse

53 *Et godt helsetilbud er nødvendig for at en skal bli værende eller flytte tilbake til bygda.*

54 *Skolehelsetjenesten og helsestasjon for ungdom er viktige lavterskeltilbud for unge som trenger noen*
55 *å snakke med. Ifølge Barne- ungdoms- og familiedirektoratet (bufdir) er det en stadig økning i bruken*
56 *av helsetjenester blant unge. NBU mener at det derfor er viktig at disse opprettholdes og utbedres. En*
57 *god helsetjeneste i hele landet er en viktig faktor for at folk og familier skal flytte til eller bli værende i*
58 *Bygde-Norge.*

59

60 NBU krever:

- 61 • En sykehusstruktur og ambulansetjeneste som sikrer trygghet for innbyggere i Distrikts-
62 Norge.
- 63 • Tilrettelegging for at flere miljøterapeuter og skolepsykologer arbeider på skolene.
- 64 • At det tilrettelegges for at alle skal ha minimum 30 minutter fysisk aktivitet i løpet av dagen.

65

66 **Skolehelsetjeneste**

67 NBU krever:

- 68 • En helsesykepleier som er tilgjengelig på alle skoler flere dager i uka.
- 69 • At helsesykepleiere er til stede i elevenes skolehverdag, både i skolegård og klasserom.
- 70 • At helsesykepleiere får økt kompetanse i å snakke med barn om det som angår dem.
- 71 • At midler over statsbudsjettet til skolehelsetjenesten øremerkes.

72

73 **Helsestasjon for ungdom**

74 NBU krever:

- 75 • Helsestasjon for ungdom i alle kommuner.
- 76 • At åpningstidene fortsetter å være tilpasset unge.
- 77 • At helsestasjoner for ungdom forblir et gratis- og lavterskeltilbud.
- 78 • At helsestasjon for ungdom skal ha god kunnskap om psykisk helse.

79

80

81 **Klima**

82 *NBU ønsker en klimapolitikk som er en del av alle andre politiske områder. Klima og miljø er et*
83 *politisk område som vil i stor grad påvirke vår fremtid. Veien mot et nullutslippssamfunn krever lokalt*
84 *tilpassede løsninger, og senket forbruk. Klimapolitikk kan ikke være ensbetydende med urbanisering.*

85

86 **Distrikt**

87 NBU krever:

- 88 • At det skal være enklere og mer økonomisk å velge mer miljøvennlige alternativ på bygda.
- 89 • Kutt i avgifter på miljøforbedrende tiltak.

90

91 **Gjenvinning**

92 NBU krever:

- 93 • Økt kunnskap om gjenvinning og hva som skjer med avfallet.
- 94 • Søppelsorteringssystem i alle kommuner.
- 95 • Enklere og bedre mottaksstasjoner for landbruksplast.
- 96 • Lavere avgift på søppelsortering.
- 97 • Utredning av panteordning på flere produkter.

98

99 **Skog**

100 NBU krever

- 101 • Økt stimulering til planting av skog.
- 102 • Økt tilskudd til bruk av trevirke i bygg og infrastruktur.
- 103 • Aktiv forvaltning av skogen.

104

105 **Energi**

106 NBU krever

- 107 • Økt stimulering til bruk av fornybar energi.
- 108 • Utvikling av klimavennlig teknologi.
- 109 • Stopp i utdeling av nye oljelisenser.

110

111

112 Landbruk

113 *Bygdelivet i Norge har vært, og er fortsatt, tett knyttet til landbruket. Bruk av naturressurser i skog,*
114 *jord og vann er svært viktig i historia om Norge. NBU mener at landbruk er grunnleggende for*
115 *bosetting på bygda. Det er derfor viktig å opprettholde et landbruk i hele landet. NBU ønsker et*
116 *landbruk som forvalter ressursene på en bærekraftig måte. Et sterkt og bærekraftig landbruk er*
117 *viktige bidrag til økt selvforsyning og matsikkerhet.*

118

119 NBU krever:

- 120 • Opprettholdelse og videreutvikling av norsk matproduksjon for å sikre matsikkerhet,
121 arbeidsplasser og levende bygder.
- 122 • At landbrukets bruk av naturressursene er bærekraftig, for å ivareta økosystemene.
- 123 • God dyrevelferd i all norsk matproduksjon.
- 124 • At det norske eiendomsregelverket bevares for å sikre familiejordbruket. Bo- og driveplikt er
125 viktig for spredt bosetting.
- 126 • At bruk av norske ressurser sikres gjennom opprettholdelse av et sterkt importvern.
- 127 • En nullvisjon for nedbygging av matjord. Ved all nedbygging må det stilles krav til flytting
128 og/eller nydyrking.
- 129 • At norsk skog- og treindustri spiller en viktig rolle i framtidens grønne næringsliv.
- 130 • Utreddelse og på sikt iverksettelse av et kompetansekrav for landbruket.
- 131 • En sikker forvaltning av norske rovdyrstammer som ivaretar hensynet til landbruk og
132 jegerinteresser. Skadedyr må tas ut, og tap av dyr på beite må erstattes.

133

134 Lokalsamfunn

135 *Lokalsamfunnet har en spesiell posisjon i alle nordmenns hjerter. Det er her vi vokser opp, starter*
136 *utdanningen og formes som mennesker. I dag trues små lokalsamfunn av sentralisering. NBU mener*
137 *at et godt lokalsamfunn er essensielt for å bli gagns mennesker. Både myndighetene og innbyggerne*
138 *må sørge for at tilflyttere inkluderes i lokalsamfunnet.*

139

140 Beredskap

141 NBU krever

- 142 • At alle innbyggere skal ha nærhet til nødetater, herunder politi, brannvesen og
- 143 akuttmedisinske tjenester.

144

145 Kultur- og fritidstilbud

146 NBU krever:

- 147 • Gode rammevilkår for frivillige organisasjoner, slik at ungdom har et variert aktivitetstilbud.
- 148 • Gratis utlån av offentlige lokaler til frivillige organisasjoner.

149

150 Kommune- og fylkesstruktur

151 NBU mener:

- 152 • At tvangssammenslåing av kommuner og fylker ikke må forekomme. Det lokale selvstyret må
- 153 veie tyngst.
- 154 • At sammenslåinger kan føre til uheldig sentralisering av tilbud for innbyggerne.

155

156 Ungdomsmedvirkning

157 NBU krever:

- 158 • At ungdom skal ha mulighet til å påvirke lokalsamfunnet, og må sikres gode ordninger for
- 159 medvirkning i kommunale avgjørelser.
- 160 • Involvering av ungdom i avgjørelser/vedtak som vil ha betydning for lokalsamfunnet i et
- 161 langtidsperspektiv.
- 162 • At stemmerettsalderen senkes til 16 år.
- 163 • Ordninger som fører til økt valgdeltakelse blant ungdom.

164

165

166 Samferdsel og infrastruktur

167 *For å kunne utnytte den gjensidige avhengigheten mellom norske byer og distrikter trengs god*
168 *infrastruktur og velfungerende samferdsel. I et land med store avstander er det nødvendig med et*
169 *bindeledd mellom distriktene og byene i Norge, og derfor er det viktig at vi får en helhetlig utvikling i*
170 *hele landet.*

171 Samferdsel

172 NBU krever:

- 173 • At kollektivtilbudet i distriktene må forbedres.
- 174 • At det må bli billigere for alle å benytte seg av kollektivtransport og det må være
175 ungdomsrabatt på samtlige tjenester. Lærlinger må få studentrabatt.
- 176 • Utbygging og utbedring av gang- og sykkelveier i distriktene.
- 177 • At all trafikk skal bli mer miljøvennlig og at det tilrettelegges for klimavennlig transport i
178 distriktene.
- 179 • Flere ladestasjoner for el-biler i distriktene.
- 180 • Økt antall pendlerparkeringer i knutepunkt for å stimulere til miljøvennlig pendling.

181

182 Infrastruktur

183 NBU krever:

- 184 • Tilgang på velutviklet høyhastighets bredbånd og telefondekning for alle innbyggere.
- 185 • Elektrifisering av kollektivtjenester.
- 186 • At veinettet må vedlikeholdes for å sikre trygg ferdsel i trafikken.

187

188

189 Utdanning

190 *Norges Bygdeungdomslag ønsker at ungdom skal kunne gå på skole i nærheten av der de bor. For at*
191 *vi skal kunne bo i hele landet, trenger vi utdanningsmuligheter over hele landet. NBU ser på skolene*
192 *som en viktig faktor for å opprettholde levende bygder.*

193

194 **Grunnskoler**

195 NBU krever:

- 196 • Godt læringsutbytte og psykososialt miljø for alle elever.
- 197 • Skoler i nærmiljøet, som en viktig del av levende bygder.
- 198 • Flere fagkompetente lærere på skolene.
- 199 • Tilrettelegging for videreutdanning av lærere for å sikre distriktskolen.

200

201 **Videregående opplæring**

202 NBU krever:

- 203 • Opprettholdelse av et desentralt tilbud for videregående opplæring.
- 204 • En statusheving av yrkesfaglige linjer.
- 205 • At alle som har gått yrkesfaglig retning har rett til lærlingplass.
- 206 • En statusheving av lærlinger, og god oppfølging underveis i lærlingtida.
- 207 • Flere lærlingplasser i distriktene.
- 208 • At det offentlige tar inn flere lærlinger.
- 209 • Sterkere økonomiske virkemidler, for at flere bedrifter skal bli lærebedrifter.
- 210 • At lærlinger får studentbevis på lik linje med elever i videregående opplæring.
- 211 • At fraværsgrensa ikke må hindre elevenes mulighet til å engasjere seg i organisatorisk og
- 212 politisk arbeid.

213

214 **Høyere utdanninger**

215 NBU krever:

- 216 • Tilgang til studieplasser over hele landet.
- 217 • Styrket innsats for likestilling i høyere utdanning.
- 218 • Høyere rekruttering til utdanningsinstitusjoner i distriktene.
- 219 • Et desentralisert fagskoletilbud, som er viktig for næringslivet i distriktene.
- 220 • Stabil finansiering av fagskoler.

- 221 • Et godt tilbud av deltids- og nettstudier for å sikre at man kan studere uten å flytte.
- 222 • Bevare ordningen med sletting av studielån for innbyggere i Nord-Troms og Finnmark.
- 223 • At det utredes å slette studielån for innbyggere andre steder i Distrikts-Norge.

Sak 18.2 Fra sentralstyret: Framtidig organisering av NBU

Bakgrunn for saka

Regionreforma trer i kraft 1. januar 2020, og inneber at 19 fylke vert til 11. Regionreforma vil få innverknad på oppgåvefordelinga mellom dei ulike forvaltningsnivåa i Noreg, og vil påverke dei frivillige organisasjonane. Følgjande vedtak vart difor gjort på NBU sitt årsmøte i 2018: Årsmøtet ber sentralstyret sette ned et utvalg som skal utrede framtidig organisasjonsstruktur i Norges Bygdeungdomslag. Sentralstyret gir mandat til utvalget, som skal gå gjennom vedtektene og fremme forslag til organisering for NBUs årsmøte 2019. Utvalget skal inkludere alle lokallag og fylkeslag i prosessen.

Utvalet har vore samansett av Jorunn Bogstad (fylkesleiar), Julie Gunnerød (fylkesleiar), Tormod Rognlien (direktevald), Jon Erik Hjelleset (lagsutviklingsleiar) og Guro Lajord (organisatorisk nestleiar). Utvalet har hatt fire møter.

Utvalet sitt mandat

Utvalet fekk mandat frå sentralstyret med fem hovudpunkt som skulle vurderast i prosessen. Nedanfor fylgjer utvalet sine vurderingar og funn for kvart enkelt punkt.

Om det er naudsynt med endringar i NBU sine vedtekter.

- Det er naudsynt med endringar i vedtektene på følgjande punkt: Korleis fylkesstrukturen skal være og gjensidig representasjon med bondelaget.

Korleis NBU sin verksemd må tilpasse seg nye regionar: Økonomisk støtte frå fylkeskommunane, representasjon i ulike fora på fylkesnivå og kontakt med politikarar i fylkeskommunen.

- Økonomisk støtte frå fylkeskommunane vert ei utfordring dersom fylkeslag i NBU vel og ikkje fylgje ny organisasjonsstruktur (altså ikkje slå seg saman). Dette kan ein enkelt løyse ved at fylkeslaga i nye regionar har eit felles forum for samarbeid (t.d. eit felles arbeidsutval). Evt kontakt med fylkespolitikarar kan også bli koordinert gjennom eit felles samarbeidsorgan.
- Representasjon i fora på fylkesnivå utan at fylkeslaga slår seg saman, kan ein løyse ved å ha ei løysing der fylka bytter på å representere (eit fylkeslag eit år, eit anna neste år).

Kva viktige samarbeidsorganisasjonar vel å gjere. Per i dag er det gjensidig representasjon med Norges Bondelag og Norges Bygdekvinne­lag både på lokallagsnivå, på fylkesnivå og sentralt. Ein bør også sjå på korleis andre frivillige organisasjonar vel å organisere seg med omsyn til regionreforma.

- Utvalet meiner det er viktig å verne om gjensidig representasjon hjå Norges Bondelag (NB) og Norges Bygdekvinne­lag (NBK). NB har vedteke å slå saman sine fylkeslag – forslag til løysing dersom NBU ikkje slår saman sine fylkeslag, er at nye fylkesbondelag utnemner fleire representantar til fylkeslaga i NBU, medan fylkeslaga

i NBU må finne ein felles representant til styra i fylkesbondelaget. NBK har ikkje handsama denne saka.

- Når det gjeld andre frivillige organisasjonar er det ikkje noko eintydige svar på kva omsyn som skal bli take til regionreforma – nokon innstiller på å slå saman fylkeslag, nokon har ingen strategi i det heile, nokon innstiller på felles samarbeidsorgan og nokon gjer større endringar uavhengig av nye fylkesgrenser.

Oppfylging av lokallag og medlemmer. Fylkeslaga har per i dag varierende storleik både når det gjeld medlemmer og talet på lokallag. Sjå på korleis ein skal organisere NBU slik at både fylkeslaget, lokallaget og medlemmene sine interesser blir ivareteke. Vurderer kva struktur som skapar best organisasjonsdemokrati og mest aktivitet.

- Utvalet meiner at fylkesstrukturen vi har i dag syrgjer for best oppfylginga av lokallag og medlemmer – dette skapar best organisasjonsdemokrati og mest aktivitet. Større fylkeslag fører til fleire lokallag, og dersom ein slår saman fylkeslag må ein finne andre løysingar for oppfylging av desse. Det vert også fleire tillitsvalde og fleire engasjerte dersom ein ikkje slår saman fylkeslag – fleire kan stille i styret, og fleire kan vera representert på NBU sitt årsmøte, samt representantskap.

Kva omsyn som er viktigast for NBU (kontakt mot fylkesledd, samarbeid med andre organisasjonar, oppfylging av lokallag og medlemmer), og kva organisering som gjer at vi kan løyse desse oppgåvene på best mogeleg vis.

- Utvalet meiner at oppfylginga av lokallag og medlemmene er det desidert viktigaste for NBU. Vi er og skal framleis vere ein aktivitetsorganisasjon – som skapar levande bygder og engasjerer oss lokalt. Samarbeid med andre organisasjonar og kontakt mot fylkeskommunen er også viktig, men vert tillagt mindre vekt. Utvalet meiner at å fylgje eksisterande fylkesgrenser vernar om aktiviteten og organisasjonsdemokratiet betre enn større einingar.

Høyring i lokallag og fylkeslag

Saka vart sendt ut på høyring til alle lokallag og fylkeslag i februar. Nedanfor fylgjer ei kort oppsummering av svara, samt nokre innspel utvalet ynskjer å svare nøyare på.

Høyringa kort samanfatta

- 32 lokallag og 7 fylkeslag har svara på høyringa
- 92 % er mot at fylkeslag skal bli slått saman, medan 8 % er for samanslåing
- Mange nemner store fylkeslag og lange reiseavstandar som det viktigaste argumentet mot samanslåing, i tillegg til eit svekka organisasjonsdemokrati

Forslag om kretsstruktur eller heilt ny organisering av NBU

- Utvalet meiner at tanken om endå mindre einingar i utgangspunktet er god, men likevel urealistisk. Det er også urealistisk å «teikne kartet på nytt» på tvers av

noverande fylkesgrenser og nye fylkesgrenser. Det er ikkje alle stader det er gitte skile for korleis nye regionar skal delast inn, og samarbeid med andre organisasjonar og kontakt med fylkeskommunen vil bli (endå) vanskelegare. Det er likevel rom for å samarbeide på tvers av fylke per i dag.

Ynskje om at fylka skal få bestemme sjølve om dei vil slå seg saman eller ikkje

- Utvalet har lagt opp til dette i forslag til vedtektsendringar, § 2.12 (ny paragraf)

Poengtert at jamnare samarbeid og felles arbeidsutval er viktig dersom fylkeslaga ikkje slår seg saman

- Utvalet ynskjer ikkje å vedtektsfeste samarbeid og felles arbeidsutval, då dette må vera motivert av behov fylkeslaga har og ikkje pålagt. Det er likevel eit ynskje om at nytt sentralstyre jobbar med dette i åra som kjem, forslag om eit eige punkt i arbeidsplan for 19/20.

Spørsmål om lokallag som bytter fylke etter regionreforma

- Det er forslag om å fylgje fylkesgrensene før regionreforma i forslag til vedtektsendringar. Fordi prinsippet for inndeling av fylkeslaga våre er geografisk avgrensing, er lokallaga heimehørande i det fylket dei var med i før regionreforma i 2017.

Innspel om at vi må innsjå at vi må slå oss saman

- Etter ei utgreiing der mange faktorar er vurdert er det ingen konsekvensar som er så fatale ved å ikkje slå seg saman at vi er nøydd til å gjere dette. NBU har i liten grad kontakt med politikarar og forvaltninga på fylkesnivå per i dag, og vil truleg ikkje merke konsekvensane av regionreforma i stor grad. Staten bestemmer ikkje korleis NBU skal organisere seg, og sjølv om samfunnet endrar seg må vi ta størst omsyn til medlemmane. Dersom føresetnadene endrar seg på eit seinare tidspunkt kan ein gjere ei ny vurdering.

At det er ein del positive sider ved samanslåing

- Utvalet ser at det heilt klart er fleire positive sider ved samanslåing, mellom anna større tilgang til tillitsvalde, lik gjensidig representasjon med bondelaget som i dag, og betre økonomi. Desse omsyna har likevel ikkje vekta tungt nok samanlikna med ulempene ved å slå saman fylkeslag.

Vurdering av saka

Basert på arbeidet utvalet har gjort meiner sentralstyret at organisasjonsstrukturen vi har per i dag høver best for NBU som organisasjon, og ynskjer å fremme forslag om å behalde denne gjennom endringar i vedtektene.

Forslag til vedtak: Årsmøtet tek saka til etterretning.

Sak 18.3 Fra sentralstyret: NBU 3.0 - avslutning

Bakgrunn for saka

Under NBU sitt årsmøte i 2017 var det ein innkomen sak om at NBU burde utarbeide gode digitale løysingar. Følgjande årsmøtevedtak vart gjort:

«Årsmøtet ber sentralstyret utrede forenkling og videreutvikling av digitale løysingar for organisasjonen, og å fremme saken til årsmøtet 2018»

Utfordringar ved dei sentrale arrangementa, og ynskje om meir tilrettelegging frå sentralt hald vart også lyfta, og i saken om rammebudsjett for 2018 vart følgjande vedtak gjort:
«Sentralstyret skal i løpet av kommende arbeidsår kartlegge behov og utrede mulige investeringar og tiltak som kan lette arbeidet med sentrale arrangementer i NBU, og fremme sak om dette på årsmøte 2018».

Saksgang

Sentralstyret valde å sjå dei to årsmøtevedtaka i samanheng, og har arbeida for å finne tiltak og investeringar som kan kome organisasjonen til gode, samt syrgje for enklare skiping av sentrale arrangement. Prosessen fekk namnet NBU 3.0, og det har vore eit breitt fokus, ikkje berre på digitale løysingar. Alle fylkeslag og lokallag har fått mogelegskap til å koma med innspel – gjennom høyringar og NBU sitt årsmøte i 2018. Prosessen har også vore tema på arrangementsseminar, nemndshelg, fylkesleiarssamling og styremøter. Arbeidsåret 2017/2018 vart nytta til kartlegging og planlegging, medan arbeidsåret 2018/2019 har vorte nytta til gjennomføring og igangsetting.

Resultat

Når det gjaldt digitale løysingar var det brei semje i organisasjonen om at nettsidene trengte ei opprusting, og at medlemsregisteret ikkje fungerte godt nok. Etter eit stort overskot i 2017 vart det sett av midlar til begge delar, og det vart også sett av midlar i rammebudsjettet for 2019. Sekretariatet la ned ein formidabel jobb, og i desember 2018 vart nye nettsider lansert, medan frå 1. januar kunne vi ta i bruk eit heilt nytt medlemsregister. Ei omfattande opprydding har vorte gjennomført, og organisasjonen har fått ei nettside det er enkelt å navigere på, som også kan brukast på telefon. Med eit nytt medlemsregister har ein betre kontroll på medlemsskapet sitt, ein kan enklare melde seg inn (mellom anna med vipps!), og tillitsvalde kan sende ut SMS til medlemmene. Utviklinga av nettsider og medlemsregister er ein kontinuerlig prosess; det vert mellom anna jobba med å få inn årsmeldingsskjema digitalt på nettsida, og å nytte arrangementsfunksjonen i medlemsregisteret. Likevel – dei digitale løysingane for organisasjonen er radikalt endra samanlikna med utgangspunktet før NBU 3.0-prosessen, og det er veldig stas at ein innkomen sak på eit årsmøte kan føre til så store endringar, så raskt.

Når det gjeld enklare skiping av sentrale arrangement vart fleire aktuelle tiltak og investeringar alt gjennomført i arbeidsåret 2017/2018. NBU investerte i ein container til lagring/gjenbruk av materiell til sentrale arrangement (i hovudsak Landsstevne). Det vart også tilsett ein ny person på kontoret i eit vikariat som arrangement- og medlemskonsulent. Denne våren har styret vald å tilsette arrangementskonsulent i ei fast stilling. Grunna mindre manuelt arbeid i nytt medlemsregister, vil dette gje meir rom for å jobbe endå meir med

arrangement. Ny budsjettmal har også vorte utvikla, og det vert kontinuerleg jobba med gode verkty for fildeling, rapportskriving og samarbeid mellom hovudkomitear.

Andre ringverknander av NBU 3.0-prosessen har vore gjennomgang av dokument, retningslinjer og malar, med ynskje om forenkling. NBU har også fått ein ny og meir moderne profil til å nytte i kommunikasjon og marknadsføring. Ein meir heilskapleg kommunikasjon har også vore tema i åra som har gått, og dette vil bli arbeida vidare med.

Forslag til vedtak: Årsmøtet tek saka til etterretning, og avsluttar NBU 3.0-prosessen.

Sak 18.4 Fra sentralstyret: Aksjonsuka 2019

Bakgrunn for saken

Hvert år, på November, gjennomføres aksjonsuka i Norges Bygdeungdomslag. Ukas formål er å sette fokus på viktige politiske tema som engasjerer ungdom i og utenfor organisasjonen. I tillegg til å synliggjøre vår organisasjon og vårt arbeid for ungdom på bygda. Tidligere år har tema for aksjonsuka vært; "Hogg for framtida"(2018), "Null hull i trafikken"(2017), "Bygda er for alle"(2016) og "Lufta er for alle"(2015).

Sentralstyret legger frem to forslag for årets tema på aksjonsuka.

Tema 1: Gjenbruk

Sett i sammenheng med det pågående prosjektet «NBU Redder verden litt» som vil vare ut 2019, legges fram forslag om tema Gjenbruk. Gjenbruk er det tredje og siste temaet i prosjektet og faller under samme periode som aksjonsuka. Derfor ville det vært passende og sette gjenbruk som tema på aksjonsuka også. Eksempel på aktiviteter; loppemarked, temafester med gjenbruk som tema, dumpsterdiving, sykurs mm.

Tema 2: Trafikksikkerhet

NBU har ved flere anledninger satt trafikksikkerhet på dagsordenen under aksjonsuka. Så lenge vi har folk i bil, traktor eller på sykkel i trafikken vill dette være et viktig tema, derfor legges også trafikksikkerhet fram som tema for aksjonsuka 2019. Eksempel på aktiviteter; Go-kartkjøring, med foredrag om sikkerhet, fest med reflekstema, temakvelder med trafikk som tema mm.

Forslag til vedtak: Årsmøtet velger XX som tema for aksjonsuka 2019.

Sak 18.5 Fra Akershus Bygdeungdomslag: Tittelforsvarer for tevling med lag

Bakgrunn for saken

Vi har allerede tittelforsvarere for individuelle tevlinger. Det vil si at hvis du vinner tevlingen året før, er du garantert å få være med året etter. Det gjelder derimot kun individuelle tevlinger, og ikke lagtevlinger. Dette mener vi burde endres. Vi mener at hvis du har vunnet en lagtevling året før, burde to tredjedeler av laget kunne stille som tittelforsvarere året etter.

Akershus Bygdeungdomslag sitt forslag til vedtak: Det blir innført tittelforsvarer for lagtevling fra Landsstevnet 2019, hvor minst 2/3 av laget må stille.

Sentralstyrets vurdering

Sentralstyret setter pris på initiativet fra Akershus, men mesterskapsplan og deltakerkvoter skal opp til høring i høst, så det er uheldig om årsmøtet blir beslutningsinstans i denne saken. Derfor anbefaler saken avvist.

Utover at det er uheldig om årsmøtet skal være beslutningsinstans i denne saken er det en del punkter som kan diskuteres. Dagens ordning er at tittelforsvarer forbeholdt individuelle tevlinger, dette er forholdsvis lett å holde oversikt over. En innføring av tittelforsvarer for lagtevlinger vil ikke være umulig, men det vil bli mer uoversiktlig og skape merarbeid for arrangør, særlig dersom det skal være lov å bytte ut en av tevlene. Så kan man stille seg spørsmål om det er riktig at noen skal få "gratisplass" fordi de to andre på laget vant året før? I tillegg vil det da bli flere tevlere som er forhåndskvalifiserte, og jo flere dette gjelder, jo større er sjansen for at færre deltar på tevlingsuttak, noe som kan påvirke tevlingsdeltakelsen på fylkesstevnene negativt. En siste ting er at de største tevlingsfylkene trolig vil bli enda mer dominerende, siden de i mange tevlinger vil få et ekstra lag.

Sentralstyrets forslag til vedtak: Årsmøtet avviser saken.